

רצ עלי צורים

ירחון מבית ראש צורים

25

שבת פרשת בחוקותי, כ"ז אייר תשע"ח 12.5.2018

שלום קהילה יקרה,
ל"ג בעומר, ואיתו ערימות
הקרשים וריח המדורות,
כבר מאחורינו ואנחנו
עומדים בפיתחו של חג

השבועות המתקרב ובא.

לרגל חג מתן תורה, ביקשה טל נוימן ממספר אנשים
בישובנו לספר על פסוק או קטע בתנ"ך שאותו הם
אוהבים באופן מיוחד ולהסביר מדוע. אנו מודים לכל מי
שבחר לשתף אותנו. עוד ברוח החג, רעות ברוש מראינת
את אמירה רענן שעתידיה לקבל לאחר חג השבועות את
הסמכתה לרבנות ותספר על משמעותו של לימוד התורה
וההלכה עבורה. נוסף על אלו, בעקבות רות שבחרה
להצטרף לעם היהודי, יספר לנו אורי שכטר על פעילותו
בארגון "שורשים" העוסק בבירור יהדותם של עולים, בעיקר
מברית המועצות. ומכיוון שבחג השבועות אנו נוהגים
לאכול מאכלי חלב, ישתף אותנו מנהל הרפת יאיר כהנא
אודות המתרחש ברפת ראש צורים. ואחרון חביב בתחום
האקטואלי, לרגל הגעתו של שעון הקיץ לאזורנו תשתף
אותנו אסנת ניר במדור "בין השורות" על התמודדות הורים
לילדים צעירים עם הל"ז החדש.

במדור "בית אבי", תשתף אותנו חנה דרורי בסיפורם של
הוריה, שזכו לעלות ארצה עוד לפני מלחמת העולם השנייה
ולהתיישב בקיבוץ שדה אליהו, שבו הצטיין אביה בפעילות
ציבורית בקיבוץ ואילו אמה עשתה חיל בעבודת ההוראה
ובהמשך בחדר האוכל ובספרייה.

במדור "נקודה למחשבה" יספר הרב ורדי על תורת ארץ
ישראל ועל השליחות שלנו, הציבור הדתי לאומי, בהחיאת
תורה זו. במדור "נר זיכרון" יספר לנו עקיבא יעיר על
חברתו וקרובתו זמרת אפק שהייתה חברת ראש צורים
והלכה לעולמה בגיל צעיר.

במדור "חוק הדתיים השלובים" נכיר הפעם את משפחת
לוי (בני ורוויה), ובמדור "על דעת המומחה" תספר לנו
חפצי מאך על חשיבותה של הפעילות הגופנית באורח
החיים המודרני ותיתן עצות מעשיות כיצד לשלב אותה
בשגרת יומנו.

במדור "נוסטלגיה" תספר לנו הפעם אלונה שבט על בואה

לקיבוץ מהעיר הגדולה בני ברק, ועל תפקידיה השונים
בקיבוץ בשנותיו הראשונות. דוד קרנץ, הכישרון העולה
שהפציע לראשונה בגיליון שעבר, יספר מעכשיו במדורו
הקבוע, "הקיבוצניק הזה הוא אני", על הווי החיים בקיבוץ
בחמשים ובאזורים.

מדור מתחדש שחוזר אלינו בגיליון זה הוא "דבר הנוער",
שבו יספר לנו הפעם אסף כהן בכתבתו "מיומנו של גרעינאי
ממוצע" על גרעין ארז שהוקם לזכרו של ארז אורבך ז"ל
ועל פעילויות ההתנדבות הרבות של הגרעין.

רחלי אבלמן, במדור "חדש על המדף", תספר לנו על
הספרים החדשים שהגיעו לספרייה, ובמדור "לכל סיר
יש סיפור" תשתף איתנו מתכון שמצאה להכנת לזניה
מהסרטים. דני סוסנוביץ יספר לנו כראש ההנהלה על
המתקדם בנושאים שבהם עוסקת ההנהלה.

ולסיכום - לפני כחודשיים פרשה נעמה דיטור מתפקידה
כעורכת העיתון (אך נשארה אחראית על מדורים רבים),
ולנעליה הגדולות נכנסה אסנת ניר. בכתבתה "העברת
השרביט" תשתף נעמה בכמה תובנות שאליהן נחשפה
במסגרת תפקידה ותוסיף מספר בקשות לקהילה עבור
הגיליונות הבאים.

נשמח לשמוע הערות, יוזמות ורעיונות דרך הפורום או
בכתובת המייל yarchon@r-tzurim.co.il
קריאה מהנה וחג שבועות שמח לכולם!

מאת זלדה

לא אֶרְחֹף בְּחָלָל
מְשַׁלַּחַת רֶסֶן
פֶּן יִבְלַע עֵנָן
אֶת הַפֶּס הַדָּקִיק שֶׁבְּלִבִּי
שֶׁמֶפְרִיד בֵּין טוֹב לָרַע
אֵין לִי קִיּוֹם
בְּלִי הַבְּרָקִים וְהַקּוֹלוֹת
שֶׁשֶׁמַּעֲתִי בְּסִינִי.

צוות העלון:

הרב מרדכי ורדי,
נעמה דיטור, אביבית
אהרונוף, רחלי אבלמן,
טל נוימן, יעקב דרורי-
רנבאום (עריכת לשון),
כנה שכטר (עימוד
וגרפיקה) ואסנת ניר.

הרב מרדכי ורדי

הרב קוק לא ידע לסמן בדיוק מהי התורה החדשה, הוא נתן כמה טיפים, אבל בעיקר קרא להתניע תהליך. והוא תלה בזה את הסיכוי היחיד להחזיר את עם ישראל אל התורה. כרגע החלק הגדול של שומרי המצוות בארץ הם חרדים הנעוצים בתורה בתבניות העתיקות - הם דבקים באותנטיות. מנגד הציבור החילוני לא קונה... המנוע של חידוש תורת ארץ ישראל נמצא אצל הציבור הדתי לאומי. והרב קוק נושף בעורפנו. האם אנחנו מודעים לשליחות? תורת ארץ ישראל לא תצמח רק מהיחידים, בוודאי לא רק מהרבנים, היא תצמח מהתרחבות הלימוד של ההמונים, לומדי הדף היומי והלומדים לבד או בקבוצות ומבתי המדרש לנשים - זו השליחות שהיא יותר אפקטיבית מדוכני התפילין במרכזי הערים - כולם מגויסים. יש לך חברותא?

הרב קוק קרא להתחדשות של התורה בעת הגאולה - תורת ארץ ישראל. איפה אנחנו בעניין הזה? הדבר הראשון שעם ישראל עושה בכניסה לארץ הוא לכתוב את התורה על האבנים בברית הר גריזים. בהר סיני כתבו את התורה בשמיים על לוחות אבן ניידים. בהר גריזים כותבים את התורה על 12 סלעים - אבני הארץ. כתיבת התורה מחדש על האבנים מסמלת את הצורך בפרשנות חדשה ויישום חדש של התורה בהקשר של הארץ. זה כרוך בפתיחות ובאומץ לשחרר את התבניות של התורה הישנה. הדת כמסגרת שמרנית מתקשה לשחרר ולעבור לתורה חדשה, זה תהליך טראומטי. בבית ראשון התהליך כרוך בערוב אלילי, גם אצל שלמה שהיה אמור להיות המבסס של התורה הארצישראלית. ובבית שני היתה הטרומה של החורבן וגלות בבל, ועזרא היה צריך להחליף את הכתב.

זכרון

שלושים שנה למותה של זמרת אפק | עקיבא יעיר

שבות והחל ללמד בקבוצת יבנה ולאחר מכן בשיבת הקבה"ד. במקביל הוא שימש כרכז ועדת חינוך בקיבוץ. זמרת פעלה רבות בתחום המטאורולוגיה, והקימה את התחנה לתצפית עבור השירות המטאורולוגי, אשר היה זקוק לנתוני מזג אוויר באזורנו (לפני האוטומציה של

"מכנף הארץ זמירות שמענו"
(ישעיהו)

במלאת 30 שנה למותה בטרם עת של אימנו, אחותינו, חברתנו-
זמרת אפק ע"ה,

אנו מתכבדים להזמין את
לערב שבו נעלה זכרונות וגעגועים לאישה שאהבנו.
מוקירי זיכרה ואוהביה מוזמנים לקחת חלק באירוע.

האירוע יתקיים ביום חמישי,
י"ז בסיון 5775

17:00 עליה לקבר בבית העלמין, בכפר עציון,
18:00 התאספות ומנחה בחדר אוכל בראש צורים.
18:30 פתיחת הערב.

נשמח לראותכם
לפרטים נוספים - ציון 054-797-1975

לאור ההזמנה לערב אזכרה לחברתנו זמרת אפק, אני מצרף בקצרה את סיפורה של משפחת אפק. אל גרעין מוריה, שהיה מיועד לראש צורים, הצטרף סטיב (שמואל) אפק בשנת 1972. סטיב הוא יליד אנגליה, שעבר למושב אביחיל שבשרון והיה פעיל בבני עקיבא (מגרעין

התחנות כיום). זמרת היטיבה לכתוב שירים (למגירה...). היא הופיעה במקהלת ראש צורים ופעלה במסגרת ועדת תרבות. זמרת הלכה לעולמה לפני 30 שנה. סטיב נישא בשנית לנעמי, והמשפחה עברה לירושלים, שם נולדו להם שני ילדים משותפים. משפחת אפק עברה להתגורר בארה"ב, שם סטיב עבד כרב ב"ס. ציון רוזנר (אפק), סגרה בשנים האחרונות מעגל וחזרה לגוש עציון. היא עברה לגור עם בעלה וחמשת ילדיהם באלעזר. ציון היא מורה לספרות באולפנת אוריה. המשפחה מזמינה את הציבור לערב לזכר זמרת ולחידוש הקשר עם משפחת אפק היקרה.

מוריה נשאר אצלנו ביישוב רק אשר סרוסי). הגרעין התגייס לנח"ל, ובמלחמת יום הכיפורים נלחמו בגדוד 50. במלחמת "שלום הגליל" לחם סטיב כשריונר בקרבות קשים בלבנון. סטיב השתלב היטב בקיבוץ ועבד במסגרייה, במטבח, ובהמשך כמזכיר הקיבוץ. בשנת 1973 הגיעה לראש צורים זמרת יעיר מטירת צבי, לשנת שירות שלישית לאחר השירות הצבאי. היא עבדה במפעל, במחסן הבגדים ובמכבסה. כאן פרחה האהבה... והחתונה. המשפחה התרחבה ל-5 ילדים - איתי, ברוך, ציון (בת), ידידיה ונתנאל. סטיב למד הוראת התנ"ך ותושב"ע במכללת הרצוג באלון

**משולחנה של
ההנהלה**

טובה להתקדם בתהליך. בזמן הקרוב המשתכנים החדשים (במתחמים 1 ו-2) יסיימו את תהליך הקליטה לקיבוץ ולאחר מכן יוכלו לחתום על החוזים מול החברה לפיתוח - דבר שיאפשר להם להתחיל את הבנייה.

נוסף על כך, התוכנית של מתחם 3 (מתחם בית הספר) קיבלה לאחרונה את האישור של הוועדה המקומית לתכנון ובנייה. אישור זה סולל את הדרך לקבלת שינוי התב"ע הדרוש במנהל האזרחי בבית אל, אך טרם ידוע כמה זמן דרוש לסיים את ההליך.

רכז נוער: בצער רב התבשרנו שאשבל עוזב את התפקיד בקרוב. זה הזמן להודות לו על כל ההשקעה והמאמץ, מעבר לשעות שגרתיות, כדי שלנוער יהיו כתובת, מקום נעים לשהות בו, תעסוקה ופנאי ועוד. בקרוב יצא פרסום למציאת מחליף לאשבל.

בחירות קרובות: בקרוב מאוד ההנהלה הנוכחית תסיים את הקדנציה שלה, ונצא לבחירות לצוות חדש שייקח את המושכות. זה הזמן להתחיל לחשוב (באופן חיובי!) - כל מי שמעוניין וחושב שיוכל לקחת את האחריות ולהוביל את היישוב בשנתיים הקרובות, מוזמן להציע את מועמדותו. כל הפרטים ולוחות הזמנים יימסרו בקרוב.

בברכה,
דני וההנהלה.

החגים הלאומיים: החגים הלאומיים עברו עלינו זה מכבר, על כל הרגשות המעורבים של שמחה מהולה בעצב. זה הזמן להודות (שוב) לוועדת תרבות שמפיקה את האירועים בצורה בלתי מתפשרת ומאפשרת לנו להתחבר ולצלוח את הימים האלה בהרגשת שותפות, חיבור ובהתרוממות רוח. תודה מיוחדת למובילי הצוות - חן רוזנצוויג וחיים ראם, שבכל פעם מצליחים להפתיע אותנו מחדש באיכות ובעושר האירועים, וכן לאמונים על הצוות הטכני - יובל ויסמן ונתנאל ריבלין. וכמובן כמובן לעוד הרבה עוזרים וסוחרים ומתנדבים למיניהם - תודה רבה!

חדר חוגים: בניית חדר החוגים מתקרבת אל סיומה (נשאר עוד קצת פנישים). בקרוב נערוך פתיחה חגיגית, ונפרסם נהלים לשימוש, שמירה והשכרת החדר לחוגים. תודה לאלקנה על הניצוח על תהליך הבנייה.

נוסף על כך, הצלחנו לקבל 100,000 ₪ מרשם העזבונו
להשלמה לחדר חוגים, וכן 600,000 ₪ לבניית הקומה השנייה
של בית המדרש במסגרת קול קורא של החטיבה להתיישבות.
בנייה: לשמחתנו תהליך חתימת החוזה מול החברה
לפיתוח גוש עציון הגיע אל סיומו, ומאפשר לנו בשעה

מידע

מה משותף לרן דיטור,
עקיבא אבלמן, שלמה ויסמן,
אלעד יסלזון, איתן לביא,
איתי לוריא, חיים ראם,
יונתן קפלן, מתן ריבקין,
מאור שטרן ואליהו שי?

ԳԼԽԱՆ ԲԱՆԴԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՏԱՆԻ
 «ԼՆՍՍՐԸ»
 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԼԽԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲԱՆԿԱՆՍՏԱՆ -
 ԿՄԻՏԵ:

מדל טוב לרגל החתונות:

- לידידה עם שלם לרגל נישואיה לרמי ינאי.
- ללאה בריימן לרגל אירוסיה לצורי גניש.

מדל טוב לרגל התרחבות המשפחה:

- למתן ושרי שפריר להולדת הבת.
- לאיתן ולנטע לביא להולדת הבן שחר.
- לחיים ושירלי מויאל להולדת הבן עילאי שמואל.
- להדס ואייל היימן להולדת הבת.
- למוטי וזהבית וינשטין להולדת נכדתם הראשונה
- רוני אסתר, בת לאליעזר ואפרת.
- לזוהר ואשבל עם שלם להולדת הבן
- נחשון יהודה ולסבתא ידידה.
- למשפחות ברנט, קבדה ושפיגל להולדת אמה, בת ליוסף וליאור ונכדה לג'ודי.

ברכות:

- לאמירה רענן לרגל קבלת ההסמכה לרבנות.

עבדה במשרד בקיבוץ וידעה הכול. בפרט היא שמעה על כל האירועים החשובים והשמחים ודאגה להתייחס אליהם בשבוע רץ. כל לידה, בת מצווה, בר מצווה, אירוסין ונישואים היו זוכים לברכה. היא גם ידעה מי התגייס, מי התחילה שירות לאומי, מי השתחרר ומי הלך לשנת שירות. לצערנו היום אין מקור אחד מוסמך שיודע הכול ואנחנו מנסים ללקט אינפורמציה בדרכים שונות ומשונות כמו מעקב אחר חיפושי דירות לשבת בר מצווה בפורום, פרסום שמות הקוראים בתורה, בקשות לבישולים ליולדות, הלשנות מפי שכנים וכו', אך כמובן אנחנו מפספסים. למשל אירועי בת מצווה נעלמים מאוזנינו פעמים רבות. אז מה בקשתנו? שתעדכנו אותנו, תגיבו לקריאתנו בפורום לעדכון שמחות ואל תניחו שאנחנו יודעים. אולי כיף יותר לקבל ברכה מבלי שצריך להודיע, אבל הרבה פעמים זה לא עובד, ולפחות לנו זה חבל...

● **יוזמות לכתביה:** אנחנו משתדלים לחדש ולרענן ולהגיע לכותבים חדשים אך בוודאי יש עוד רבים שלא פנינו אליהם. אז אם אתם אוהבים לכתוב, יכולים לכתוב או שיש לכם נושא שהייתם שופיע בעלי צורים - אל תתביישו ואל תחכו שנפנה אליכם. ספרו לנו, פנו אלינו ונשמח לתת לכם את הבמה.

אז זהו, אני נשארת כמובן בצוות העלון ואמשיך להציק לכם בבקשה לכתבות, עם שאר חברי הצוות המסורים, אך כובר האחריות כרגע עובר לאסנת ניר שכבר נכנסה במרץ לתפקיד ומביאה איתה משב רוח מרענן, לאחי היקר יעקב דרורי־נבאום שממשיך לעבור על כל החומרים בדקדקנות ולשמור על העברית ולכנה שכטר שמעצבת בכישרון רב ובמקצועיות את הגיליונות. זו גם הזדמנות להזכיר ולהודות לענבל המזכירה שמצליחה תמיד להדפיס את הגיליונות, להדקם ולחלקם בזמן, גם אם הגיליון מגיע אליה ממש ברגע האחרון. אז בהצלחה רבה לאסנת, יעקב, כנה, ענבל ולכולנו. אני בטוחה שנמשיך ליהנות מגיליונות עשירים ומעניינים.

לאחר שנתיים כמעט מלאות של הובלת עלי צורים, זכיתי בשני הגיליונות האחרונים להעביר בהדרגה את השרביט לאסנת ניר המוכשרת והנמרצת, וחשבתי שזו הזדמנות נהדרת להתבונן על השנתיים שעברו, ולבחון מה השגנו ומה ניתן עוד לשפר.

יצאנו לדרך במטרה להוסיף רובד חברתי לקהילתנו היקרה ולייצר מקום שיחבר את כולנו ויאפשר לנו להכיר אחד את השני טוב יותר. ביקשנו להוציא עלון מאוזן שישקף את הגוונים השונים בקהילה, את הגילאים השונים וייתן ביטוי לתחומי עניין רבים ומגוונים.

במהלך השנתיים שחלפו מצאתי את עצמי מסתובבת בשבילים, בבית הכנסת ובבית המדרש ומשקיפה על הציבור בעיניים "עיתונאיות", חושבת לעצמי איזה סיפור מעניין מסתתר ואיזה פן של תושב זה או אחר כדאי להביא מעל דפי העלון.

נדמה לי שהצלחנו להביא משהו אחר, שעוד לא היה כאן קודם, שמצליח לרענן, לסקרן, לרגש ולהפתיע. קיבלנו תגובות חמות מכס הקוראים וכן גיבוי חשוב מצד ההנהלה כאשר נאלצנו לבקש עזרה תקציבית על מנת להמשיך.

לעיתים גם טעינו, אם בשיקול דעת שגוי, בחוסר רגישות, בחוסר כיסוי של נושא חשוב או סתם בשגיאות ופספוסים ועל כך כמובן אנו מתנצלים ומצטערים. הרגשנו שעם הזמן והניסיון למדנו מהטעויות והשתדלנו לא לחזור עליהן ואיכות הגיליונות הלכה והשתפרה.

כחלק מהשאיפה להשתפר, נדמה לי שזו הזדמנות טובה לבקש את עזרתכם בכמה תחומים:

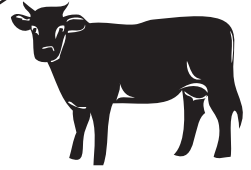
- **תגובה והתייחסות:** לא אחת קרה שכותבינו היקרים לא קיבלו תגובות על מה שכתבו. לעיתים הכותב משקיע אנרגיה נפשית בכתבה ובחשיפה ומצפה לקבל פידבק על דבריו. אני בטוחה שהקוראים בבית קראו בעניין את הדברים ואולי אף התרגשו או הופתעו, ויכול להיות נחמד אם תגובה קטנה ופרגון היו מגיעים גם לכותב עצמו.
- **שמחות ואירועים:** לפני לא מעט שנים, שרון גרין

לשירלי מויאל על פטירת אביה פנחס בן רפאל מורדקובסקי.

תנחומים

אז מה נשמע ברפת?

צוות

צוות הרפת הקבוע מורכב משלושה יהודים, ארבעה תאילנדים ושלושה עובדים פלסטינאים. אנו משתדלים מאוד לתת לכולם הרגשה טובה ולהשאיר את הדיונים "הכבדים" לכתבי הטלוויזיה (לא תמיד בהצלחה...). המטרה שלנו היא לשמור על יציבות ומקצועיות הצוות לצד שמירה על המגבלות הביטחוניות.

העדר

אנו "מתאוששים" מהתפרצות של מחלה משנת 2016 העונה לשם "נאוספירה". המחלה הזו מגיעה מטפיל הנמצא בצואת כלביים שגורם להפלות בטרימסטר שלישי להיריון. בגלל המחלה הזו התחלובות מתארכות והעדר מתדלדל. בשנת 2018 אנו מתמודדים עם חוסר בעגלות לתחלופה הנובע מההפלות של 2016. למרות זאת אנו מצליחים לשמור על העדר הקיים ולעמוד ביעדי התפוקה והרווחיות של הרפת.

איכות הסביבה

הרגולציה סביב השמירה על מקורות המים הולכת ומחמירה. אנו מתאמצים מאוד (בעזרת פקחי המשרד להגנת הסביבה) להקפיד על הטיפול בפרש ונמצאים במהלך מול המועצה לנסות ולשפר את הטיפול בהפעלת טכנולוגיה חדשה - עדיין מוקדם לצאת בהצהרות.

זכובים

אנו מקפידים על ביצוע ריסוסים והגעת מדביר אחת ל-10 ימים. תודה מיוחדת לשלומי מור שמקפיד לבקר ולעזור (יש לכם שליח נאמן!).

מזון ותנאי סחר

"את הגשם שפקד אותנו בשבוע האחרון אנחנו צריכים ל..." (רמז - תרנגול ביום כיפור).

העונה האחרונה מאתגרת מאוד מכמה היבטים. תחילתו של החורף הייתה דלה במשקעים וכמות התבואה בשדות הייתה נמוכה באופן יחסי.

לאחר שהתבואה נקצרה בא הגשם והרטיב אותה. זה לא אידיאלי וזה יצריך המון יצירתיות כדי לייצר לפרות מזון ראוי במחיר שפוי. "נחמת השוטים" היא שמדובר ב"צרת רבים" (בכל זאת נחמה...)

ברובד העמוק יותר צריך לעשות תשובה! זו לא שנה טובה לקמה!

ונשמרתם מאוד לנפשותיכם

אנו חברי הצוות שמחים מאוד לקבל אורחים. ילדים, נוער ומשפחות בטיול שבת.

אנא היזהרו! הקפידו על כללי בטיחות.

חג שבועות שמח
יאיר

זו הפעם הראשונה שאני כותב אליכם תושבי ראש צורים לספר לכם על הרפת שלכם.

שמי יאיר כהנא, אב לשישה, גר כרגע באלעזר, חבר קיבוץ מגדל עוז משנת 2001 והשנה בשנת חופש. אני נמצא בעסקי הרפת והמספוא עשרים שנה, מתוכם אחת עשרה שנה בתחומי ניהול כאלה ואחרים.

הפעם הראשונה שבה דרכה כף רגלי ברפת בקיבוץ ראש צורים הייתה בשנת 1996 כחייל (!?) בהיאחזות הנח"ל גבעות.

מורה באשמה - התאהבתי.

היינו מגיעים בבוקר לחלוב ונהנים לשתות שוקו חם מוקצף שגילה (ז"ל) דאגה להשקות אותנו.

לא כולם זכו (!) להתבוסס בזבל... בני הגרעין "רבו" ביניהם על העבודה ברפת, במחיצתה של גילה.

יש ביניכם מי שזוכר את ההיסטוריה הרחוקה יותר. אני בטוח שלחלקים מכם עולה זיכרון רומנטי מהרפת ההיא.

בכל מקרה אצלי ההיסטוריה מתחילה בנובמבר 1996.

הרבה השתנה.

הרפת איננה אותה רפת. ההתמודדויות אינן אותן התמודדויות. הצוות שונה. הקיבוץ השתנה.

וגם גילה ז"ל שדוהרת על טנדר עם כלבה (ספק פרה...) בתא המטען כבר איננה איתנו.

סככות

לפני מספר שנים חנכתם את החצר החדשה - סככה מרחבית הקרויה בעגה המקצועית רפד עמוק.

החצר הזו נוספה ל"אחותה הבכורה" (הסככה שליד הדיר). שתיהן, על דרך המליצה, נתנו את אישורן לסככות הישנות (הנמוכות, שבהן תאי הרביצה) לקרוס... ובשנה האחרונה אנו עמלים על הקמת סככה חדשה שתחליף את המזרחית מבין השתיים.

לאחר בניית הסככה החדשה על חורבותיה של "א" הישנה נוכל בעזרת ה' לייצר את המכסה בצורה טובה, נוחה ויעילה יותר. ללא חשש שהסככה תקרוס.

מכון חליבה

מכון החליבה מיושן ובשלב זה אנו חולבים כ-15 שעות ביממה. בשנים הבאות נצטרך לתת את הדעת על כך ולבחון את החלופות השונות הנעות בין שיפוץ-שדרוג להחלפה ובניית מכון חדש.

"תורתך שעשועי" ריאיון עם אמירה רענן

מה היה מבנה הלימודים?

היינו קבוצה של שמונה נשים. כל חברותא בשלב אחר של הלימוד, ופעם בשנה או חצי שנה היינו נוגשות למבחן. הלימוד היה ממוקד בלימודי הלכה בעיון. רוב הזמן הלימוד היה בחברותות, בחלק קטן מהזמן יש שיעורים, ובין לבין הייתה גם דינמיקה קבוצתית.

איך היה הקשר בינך לבין החברותא שלך?

חברותא זה דבר נורא אינטימי. זה ממש סוג של בן זוג שצריך לפתח רגישות מתי נוח לו ומתי לא, מתי הוא אומר דברים ומתכוון באמת ומתי אומר רק כדי לרצות, מתי מבין ומתי לא... זה נורא עדין. זו צריכה להיות התאמה כמו בהשתלטת איברים,

שלא תהיה דחייה של השתלט... בשנה הראשונה הייתה לי חברותא שהסדרתי איתה אבל פחות התאימה לי. בתחילת השנה השנייה "זלגתי" להיות שלישית בחברותא שישבה לידינו ואז אחת מהן יצאה לחופשת לידה ונשארו שתיים, ומאז נשארו חברותא...

נוצר בינינו קשר מיוחד מאוד, מין סימביוזה - אני מתחילה לומר משפט והיא משלימה אותו.

ממה נהנית במיוחד בלימוד וממה פחות?

נהניתי מאוד מהלימוד של חופה וקידושין. ההבנה לפרטי פרטים שלהקידושין, הנישואין, הקניין, הברכות. להבין לעומק את כל ההתרחשות, את מה שבדרך כלל רק צופים בו מהצד. יש לי חלום לערוך חופה. אין בזה שום בעיה הלכתית, שום איסור שאישה תערוך חופה. אמרתי לתמה - כשאת תחתני אני אערוך את החופה שלך. אז תמה ענתה - כשאני אתחתן את תהיי האימא ותשתקי...

ביום רביעי, יומיים לפני שבועות, יתקיים טקס הסמכה חגיגי במדרשת לינדנבאום אור תורה בירושלים שבו תקבל אמירה רענן, עם החברותא שלה נזית צדיק, היתר הוראה "יורה יורה" לאחר שלמדה במשך חמש שנים למבחני הרבנות. לכבוד האירוע המרגש ישבנו לשוחח עם אמירה ולשמוע על הלימודים ועל משמעותם עבורה.

אז איך הכול התחיל?

אמירה: בעבר למדתי שנתיים בנשמת ושלוש שנים במתן, לימודי הלכה וגמרא עיון. בשנים עשרה השנים האחרונות לימדתי גמרא במרכז יעקב הרצוג בעין צורים. לפני חמש שנים אמרתי לרב ורדי שאין לי מה להגיד יותר

ושאני מרגישה שאני צריכה "לחזור לשיבה", לחזור ללמוד. הרב ורדי סיפר לי שלחבר שלו, הרב אוהד טהרלב - ראש מדרשת לינדנבאום, יש תוכנית לנשים והוא יברר עבורי. ואכן הסתבר שיש תוכנית של חמש שנים, ארבעה ימים בשבוע ללימודי סמיכה לרבנות.

זה היה נשמע לי מטורף. רציתי רק ללמוד, לא התכוונתי להיכנס למשהו כל כך אינטנסיבי ותובעני. בכל זאת הלכתי לראות ובהחלטה של רגע נרשמתי. במהלך הלימודים ניגשתי לכל מבחני הרבנות - חופה וקידושין, גיור, אבלות, נידה ומקוואות, איסור והיתר ושבת. את המבחנים כמובן לא עשינו באופן רשמי ברבנות, אלא בלינדנבאום היו מצלמים את הטופס של המבחן שנעשה ברבנות הראשית, היינו נבחנות עליו ומישהו פנימי מאוד תורה היה בודק. כמו כן בכל נושא נתנו לנו שאלה פתוחה של הלכה למעשה, שהיינו צריכות לענות עליה במשך כמה ימים, בספרים פתוחים, ולכתוב פסק הלכה.

לכתוב פסק הלכה מהפכני שיביא מזור לאנשים כמוני ושיחזיקו ממני מספיק כדי שזה באמת יהיה משמעותי.

איך מיכאל קיבל את הלימודים?

הייתה תקופה שהרגשתי מאוד לא טוב אבל לא רציתי להתאשפז, אז הרופאים אמרו שמיכאל צריך להתחבר אלי ב"אזיקונים וירטואליים", הוא עזב את הישיבה במרכז ובא איתי בכל יום למדרשה ובמשך שלושה חודשים הצטרף לחברותא ולמד איתנו. בדיוק למדנו אז איסור והיתר וזה היה כמו סינית עבורנו. אז זה היה מצוין - כולם התאספו סביבנו ושאלו את מיכאל שאלות, והוא שירת ציורים ועשה טבלאות והסביר הסברים...

בשלב מסוים היה פרסום על הרצאה שלי בתלמוד. בישיבה שאלו את מיכאל איך אתה נותן לאישתך ללמד תלמוד? מיכאל ענה להם: "מה שמשלמים לה בשביל ללמד תלמוד זה מה שמאפשר לי ללמוד גמרא". בהזדמנות אחרת שאלו אותו אם אנחנו מנהלים בית תורני אז הוא אמר: "כן. תור היא - תור אני".

ומה הלאה? מה החלום הבא?

החלום שלי כרגע הוא ללמד בישיבה. והוא מתחיל להתגשם קמעא קמעא. אני מלמדת בישיבת ההסדר בגבעת המבשר שו"תים בעיון ובשנה הבאה אלמד במכינת רוח השדה ואולי גם בישיבת מעלה גלבוע, ואלמד גם בכמה מדרשות ובתוכנית הבוגרים של עין פרת.

בתחילת הדרך כשסיפרתי לאבא שלי על הלימודים הוא פטר אותי במשיכת כתף "לא יצא מזה כלום", והוסיף בצחוק שאם אסיים את כל מבחני הרבנות הוא יעשה לי קידוש. לפני חודשיים אמרתי לו - אבא, עוד חודש אני גומרת, אתה צריך לעשות לי קידוש. אבא שלי נבהל... "מה? בשבי שומרון? אנשים פה חרד"לים, זה לא מתאים... אולי אפשר בראש צורים?". בקיצור, אבא ואמא שלי מזמינים את כל הקהילה לקידוש בבית המדרש בשבת שאחרי שבועות - שבת פרשת נשא.

איך היית רוצה שיקראו לך כעת, עם קבלת ההסמכה?

סתם ברחוב - אמירה. בארמית רב זה גדול ורביתא זו גדולה (כמו סב וסבתא), אבל בציבור התקבל כבר הכינוי רבנית או באירועים רשמיים הייתי שמחה לתואר רבנית. ולסיום, מה החלום שלך בשביל הבנות שלך בהקשר של לימוד תורה?

שירגישו בנות בית בתורה. שתהיה להן היכולת לפתוח כל ספר שנמצא בבית, לדעת לדפדף בו ולמצוא בו את מה שהן רוצות.

איסור והיתר היה לי ממש כמו סינית. עד שהגענו לכפית החלבית בכוס הברית עברנו כאלה תלאות שכבר לא זוכרים מה היה בסוף...

אילו אתגרים עמדו בפניך במהלך הלימודים?

לימוד הלכה הוא לימוד שדורש לזכור כמות עצומה של פרטים. התחושה שלי היא שבעצם עכשיו אני צריכה להתחיל הכול מהתחלה, עוד חמש שנים. שככה באמת לומדים. או לחלופין לשמש רב גדול ופוסק ולשבת לידו חצי שנה-שנה, לשמוע שאלות כל היום ולראות איך הוא עונה. אבל אני מתקשה להאמין שיימצא רב שיסכים שאשב לצידו.

איזו משמעות מהווה עבורך לימוד התורה?

אני לא טיפוס רוחני. עולם ההלכה הוא המגרש שלי, עולם הפרטים, אבל גם עולם הרעיונות. לצאת מההלכה ולהגיע אל רעיון חדש זה פלא בעיני. לצאת מהפסוק אל ההלכה והמדרש ולצאת בתובנה מחודשת. עולם ההלכה זה גן השעשועים שלי. "לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעוניי..."

כיצד ההתמודדות שלך עם מחלת הנפש השפיעה על הלימודים בתוכנית?

כשבאתי להתראיין לתוכנית, מבחינה למדנית לא הייתה להם שום שאלה אם לקבל אותי או לא, היה ברור להם שאני מתאימה. אבל הם היססו מאוד אם לקבל אותי בגלל המחלה שלי. אז הם ביקשו לדבר עם אחד הרופאים שלי כתנאי לקבלה ושאהיה חצי שנה בתקופת מבחן.

הלימודים התחילו ב-9/1, ביום ראשון. ביום שני בבוקר למחרת אושפזתי למשך חודש. בכיתי לרופאים שאני מפחדת שיזרקו אותי מהתוכנית ואאבד את המקום והמילגה אך הם לא היו מוכנים לשחרר אותי בשום אופן. פשוט נעלמתי יום אחרי תחילת התוכנית. יום אחד הגיע לבקר אותי המנהל של התוכנית והזמין אותי למפגש בסוכה של אחד מאנשי הצוות ושאל אם אוכל להשתחרר לאותו ערב ולהגיע ולומר דבר תורה. שמחת שהוא בא, והבנתי שלא מעיפים אותי מהתוכנית... הגעתי למפגש ובחרתי לדבר על הנושא של "מצטער פטור מהסוכה". דיברתי על מהו צער ואיך מגדירים אותו וסיפרתי להם שאני מגיעה מהמחלקה הסגורה ואני חוזרת לשם, וכשאשתחרר אבוא לתוכנית... זו הייתה הפתיחה לחמש השנים שלי בתוכנית...

לאורך הדרך למדתי כמו כולן אבל תמיד מבחינתי היה בצד גם היעדר שיום אחד אני אהיה מספיק ראויה ואוכל

אז - בגיל 16 - הצטיין בפעילות עקבית ושקטה וזכה להערכה רבה". כשהיה בן 17, בתום שנת לימודים בשיבת ברקסאס, ולאחר קבלת ברכתם של הרבי ושל אביו, יצא אבי להכשרה. בהמשך הוא לקח חלק בשש הכשרות של החלוץ המזרחי. שמחה פלמון, חברו מאחת ההכשרות, מספר: "...במהרה מצא בנימין את עצמו בראש החבורה. דבריו נאמרו בטוב טעם ובשכנוע רב. הכרנוהו והוקרנוהו כתלמיד חכם מובהק על אף צעירותו בשנים... בהכשרה זו בלט ביכולתו לראות לא רק את צרכיו הוא, אלא גם את צרכי חבריו".

בשנת תרצ"ו (1936) נבחר אבא למרפז של החלוץ המזרחי ובתפקידו זה עבר בין ההכשרות ודיווח לתנועת המזרחי בארץ על מצבן. בדוחות ששלח ארצה בלטה שליטתו בשפה העברית. בתפקידו כנציג החלוץ המזרחי במשרד הארצישראלי, זכה אבי ללוות את הרב הראשי לא"י, הרב יצחק הלוי הרצוג, בביקורו בפראג בעת שהיה בדרכו חזרה ארצה מלונדון, שם העיד בפני הוועדה המלכותית שדנה בחלוקת הארץ.

אבא עלה ארצה בראשית 1939. זמן קצר אחר כך הוא כבר קיבל את פני צפורה אחותו בנמל. שניהם היו היחידים מכל משפחתם שהצליחו לעלות לארץ לפני פרוץ המלחמה. שאר בני המשפחה נספו בשואה. עוד בהיותו בפראג למד אבא על הקבוצות השונות של הקיבוץ הדתי, ובהגיעו ארצה ביקש להצטרף לקבוצת אריה - היא שדה אליהו - שבאופייה הייתה לפי רוחו. מכיוון שניחן בידיים טובות הוא נכנס לעבוד בנגרייה. מהר מאוד הוא נתמנה לתפקידים צבוריים: מזכיר פנים, גזבר, מזכיר חוץ, גויס לעבודה במרכז החקלאי לטיפול בהתיישבות החקלאית הדתית ועוד. בחורף 1943 בעת שהיה מזכיר פנים הוא אירגן את העברת הקבוצה מהמחנה הישן לנקודת הקבע. אהרן נחלון מספר: "כולנו התפעלנו מהיכולת הארגונית הרבה של בנימין ומן השקט שבו אירגן, ניצח, העביר וסידר את הכל בנקודתנו הסופית

אקדים ואספר על הבתים שבהם גדלו הוריי. משפחתו של אבי בנימין הייתה קשורה לחסידות ויז'ניץ, היא התגוררה בכפר אויבר אפשא בצ'כוסלובקיה, סמוך לגבול עם רומניה. אביו ירוחם וולף ורצפגר היה יליד העיר בורשא ברומניה, בן למשפחה של רבנים ודיינים, אימו סאסא לבית פש - ילידת צ'כוסלובקיה. פרנסת המשפחה הייתה מגידולים חקלאיים - ירקות ועצי פרי - וכן חנות כלבו שאותה ניהל סבי. הבית היה גדול ודרך קבע התארחו לשולחן השבת אנשים נוספים. בהיותה כבת 40 נפטרה האמא ממחלה והותירה אחריה שישה ילדים רכים. רייזה אתי, הבת הגדולה שהייתה בת 14 קיבלה עליה את ניהול משק הבית למרות גילה הצעיר. דודתי אחות אבי, צפורה, מספרת שיהודי הכפר העריכו מאוד את יושרו וטוב ליבו של אביהם

ונהגו לשתף אותו בבעיותיהם ולהתייעץ איתו, ואף לבקש אותו לפשר וליישב סכסוכים שנתגלעו ביניהם, והוא נענה ברצון, לא סירב לאיש.

אבי בנימין בש ("אבא תרע"ו-ט' באב תשמ"ז), השלישי מבין ששת ילדי המשפחה, יצא מהבית בגיל 12 ללמוד בישיבה בעיר המחוז ראחוב. שלמה חיימוביץ, חברו של אבא, מספר: "הכרתי את בנימין בשנת 1932 כששנינו היינו כבני 16 ולמדנו בישיבות שונות בראחוב. בנימין למד בישיבה של הפלג החסידי. היינו כ-18 בחורים שהיוו את הגרעין של החבורה הציונית בעיר זו, ושימשנו גורם חשוב בפיתוח התנועה הציונית במקום. המועדונים של התנועות הציוניות השונות התרכזו כולם בבניין אחד. זכור לי באחת השבתות כאשר טרם הצטרפתי לתנועה, נכנסתי למועדון צעירי המזרחי, וליד השולחן ישבו צעירים ובנימין לימד פרשת השבוע. מראה זה עשה עלי רושם גדול, ולפתע הבנתי שניתן להיות גם ציוני וגם דתי בו זמנית... כבר

(נקודה לנצח) ... אף אחד מאתנו לא היה מצליח לעשות זאת טוב כמוהו. הורנו לו על כך בפה מלא...". כעבור כ-20 שנות פעילות ציבורית הוא נכנס לעבוד בהנהלת החשבונות. באמצעות עבודה זו היה מעורה בכל הנעשה במשק. בהיותו נוח לבריות היה כתובת לחברים רבים לקבלת עצה. לכל אחד היה נכון לסייע, בסבלנות ובמאור פנים, בעצה או במילה טובה. השתדל לדון כל אדם לכף זכות ולראות בכל אחד את התכונות החיוביות שבו. מאידך ידע גם לעמוד על שלו, להתווכח ולהתפלמס ולא לוותר בנושאים עקרוניים וחשובים.

קבע עיתים לתורה והיה לו חברותא קבוע בלימוד גמרא. בכל מקום באו לידי ביטוי המעורבות והאכפתיות, הן לנעשה בבית והן לנעשה במדינה בכלל, והוא הרבה לכתוב בעלוני הקיבוץ על נושאים שונים בחיי הקיבוץ והארץ ולהביע את דעתו. אמא היטיבה לתאר את יכולותיו המרשימות של אבא: "אתה בנימין, נשאת בעול תפקידים שונים, בבית וגם מחוצה לו. היה לך כושר ביצוע גדול, אשר הוכח בהזדמנויות רבות. בתפקידך דאגת לכל. אף פרט קטן לא נשכח מזכרונו, ובכל אלה, תמיד מצאת זמן למשפחה, אשר במשך השנים גדלה. היית חזק ברוחך ונפשך. תמיד עזרת לזולת". לפני כחמישים שנים נולד לאחותי ששונה ולאישה יוסי ענברי בנם הבכור שאול, נכד בכור להוריי. בשל חוסר אספקת חמצן בעת הלידה הוא לקה בשיתוק מוחין קשה. הפגיעה הייתה מוטורית וכן התבטאה בקושי בדיבור. אבא, בידי הטובות, בנה לו עוזרים שונים כשהיה קטן, וסייע בכול בעצה ובמעשה. לכשגדל ליווה אותו לבית הכנסת בכל השנים.

אימי צביה בש לבית מרקוביץ (י"ט בסיוון תרפ"ז - ז' בתשרי תשע"ח) נולדה בעיר מונקץ' בצ'כוסלובקיה למשפחה ציונית, שלישית מבין שישה ילדים. כל ילדי המשפחה למדו

ני ים לחם אין ממה ללחם. זכרון יצחק סלינג
כל הימים אלו לזכות אלה נרצו למן בבר
זל מלך פג זת מה ללח אולן הלהבי למ
מורב. כגר אצלק אור כמלח פולח אלה בביס
אחצים. כאן כפי תנאג רה"ר מולסה. אלא אג
אין ווצים לבלח מל וויסה. יום אני אסל
למולסה גאם למחל ואולי גם למלח. אני מקיף
אור גמולחן כמלח גלם פלם זל כל תלמוד
אני נמלא. מלח לון זל חמלם טעמלן באפל
לפא. ומלח זל כל הימנים במלח, אני מקיף
אור זלמי כולל וכללן מקום גם מהר למלח
אור זלמי. כגר יורג אין לו מה ללחם.
לזל זלמי
אין מור.

נולד אהרן פריד
כ"ט

32 יוני 1938
בבית לזמן ג'ו"ע.

אחרי בנימין זל

למחלל באלף ולחלל

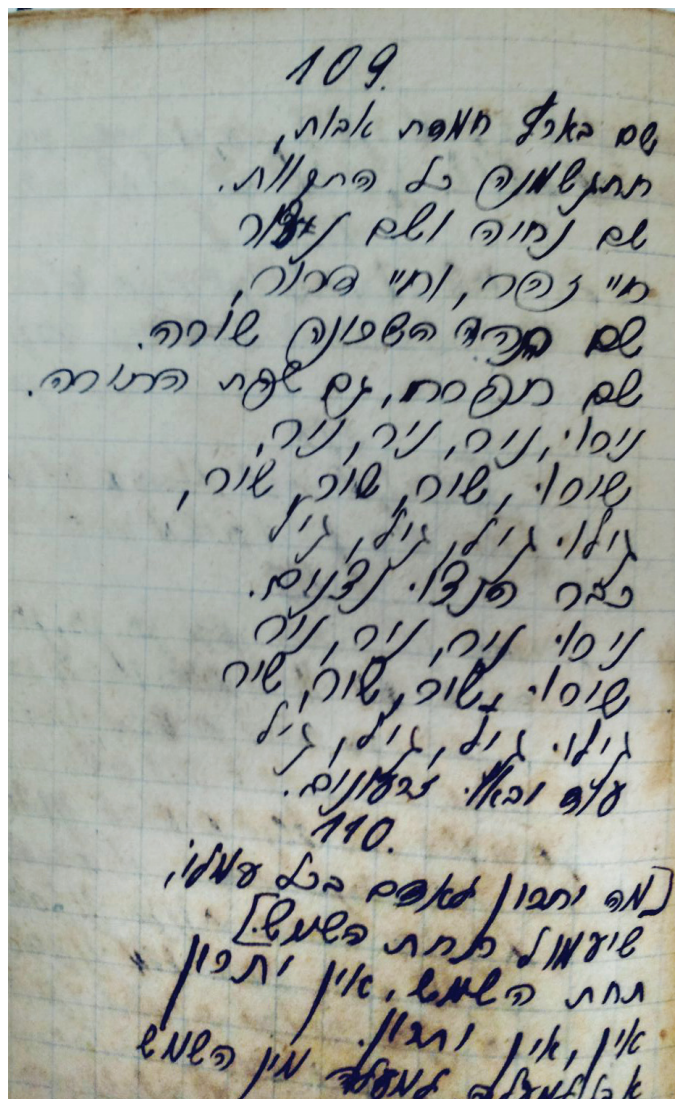
בבית הספר העברי היסודי בעיר והמשיכו בלימודיהם בגימנסיה העברית, מתוך הכרה של ההורים ששם יקבלו את החינוך היהודי-ציוני הטוב ביותר. וכך היה, כל ילדי המשפחה דיברו ביניהם בעברית וחלמו לעלות לארץ ישראל. עוד מספרת אמא על הטילים הרבים בסביבה הקרובה והרחוקה. הכרת הסביבה סייעה לה בבוא העת, בהיותה בת 18, להבריא את הגבול ולהגיע לפראג לקראת עלייתה ארצה. אחיותיה הגדולות הלכו לתנועת השומר הצעיר, ואילו אימי לאחר זמן קצר החליטה שמקומה הוא בתנועת בני

עקיבא, שם תפסה מקום מרכזי בפעילות בסניף. השירים העבריים היו חלק חשוב מהווי התנועה והיא הובילה את השירה בסניף. לפני שנים מספר הגיע לידינו פנקס השירים שלה לאחר שנים רבות שאמא לא ידעה היכן הוא.

הוריי הכירו עוד בהיותם בפראג, אולם הקשר המשמעותי נוצר רק כאן בארץ לאחר שאימי עלתה בקיץ 1939 והגיעה לקבל הכשרה בביה"ס החקלאי עיינות. לאחר שנתיים היא עברה לשדה אליהו ושם הם נישאו. בדברים לזכרו של אבא, כתבה אמא: "ראשית הקשר בינינו נוצר על ידי הרעיון המשותף על דרך החיים הצודקת ביותר בעינינו. השיתוף והשוויון היו האידאל שלנו. וכאשר החלטנו לקשור את גורלנו זה בזה, היה לי מובן מאליו לבוא בעקבותיך ולהקים ביתנו במקום שאתה בחרת".

עם הגיעה לשד"א נכנסה אמא לעבוד ברפת. לאחר מכן טיפלה בילדים הפעוטים מספר שנים. לקראת הקמת ב"ס משותף לילדי הקיבוצים בעמק, היה צורך להכשיר מורים. אמא, שהייתה בין הבודדים שהיו בעלי תעודת בגרות ושליטה טובה בשפה העברית, נשלחה לשנת השתלמות בירושלים בסמינר למורים, וכך פתחה בקיץ של שנת תשי"ג את שנת הלימודים של המחזור הראשון בביה"ס המשותף.

צפורה: "ילדתי את עמוס בשנת 1944. היה חורף קשה מאוד. לברית שהיתה בירושלים איש לא יכול היה להגיע. חזרתי הביתה, לחדר קטן, שרותים בחוץ וקור עז. וצביה הגיעה אלי (אינני יודעת איך הצליחה) כמו מלאך טוב. אני הייתי ברכאון עקב התנאים הקשים. בלילה הייתי צריכה לצאת לשלג והיה קר מאוד. צביה חִבְּקָה אותי וחיממה אותי עד שנרדמתי". עם נפילת הגוש איבדה צפורה את בעלה יצחק כץ הי"ד ונשארה עם שני ילדיהם עמוס וירוחם. הוריי סייעו לה ככל יכולתם. בכל חופשה מהלימודים בילו הבנים אצלנו בשדה אליהו והשתלבו בחברת הילדים בני גילם. מאפיין בולט בביתנו היה ההקפדה על שפה עברית תקנית, נטולת שגיאות.

וכשם ששפת הדיבור צריכה להיות טובה ויפה, כך גם שאר מרכיבי החיים. הדיבור היה דיבור מכבד, שקט. בביתנו לא נשמעו צעקות. אבא ואמא טיפחו בית שאסתטיקה, סדר וניקיון שולטים בו מחד גיסא, וצניעות ופשטות מאידך גיסא. בית ללא אביזרי מותרות. בית שמקריין את הדבקות בהסתפקות במועט. בית ששורה בו הרבה אהבה. בית שממזג בתוכו אהבה לעם ולארץ. אהבה לקיבוץ ואהבה למשפחה. אלו הערכים החשובים שספגתי בבית הוריי. במבט לאחור הבנתי שכל אלו - האהבה והדאגה של משפחתי, חבריי ובכלל חברי הקיבוץ, סייעו לי בגיל 18 בתקופה ממושכת של מספר חודשים שבהם הייתי מרותקת למיטה לאחר פציעה קשה בתאונת דרכים (בדרך לטיול בסיני). אומנם לא חזרתי למגרש הספורט ולטיולים שבהם ביליתי זמן רב קודם לפציעה, אך למדתי להעריך את כל הטוב שהרעיפו עליי ואת כוחה של האהבה, שסייעו להחלמתי. אין לי אלא להודות לה' שזיכני במשפחה שכזאת. בשולי הדברים אני מזמינה את המעוניינים לראות ביוטיוב שני סרטים על אימי. האחד - תוכנית "חיים שכאלה" שעשו לאימי בהפתעה, והשני - סרטון קצר ויפה שהכנו לאזכרה במלאת שלושים למותה.

במשך 17 שנים ברציפות אמא לימדה את שלוש השנים א-ג וחוזר חלילה. אמא שהחלה ללמד בבי"ס ללא ספרי לימוד כפי שיש היום גילתה יצירתיות רבה בהכנת חומרי הלימוד. בהכנת שיעורי התורה נעזרה רבות באבא שבתור תלמיד ישיבה היה בקיא בלימודי הקודש. אף אנו הבנות, נעזרנו באבא בלימוד גמרא וכן חברותינו וחברינו - בילו בביתנו בלימוד משותף. בכיתה ג' הייתי גם אני תלמידתה לאחר שאיחדו את שתי הכיתות בשנתון שלנו (42 תלמידים!). נעמי חברתי סיפרה על אחד הזכרונות היפים שלנו משנה זו: "בסוף כל יום לימודים היא כינסה אותנו מסביבה וסיפרה לנו בהמשכים את הספר "השלושים מגבעת עליה" - סיפור

מותח ומלא הרפתקאות על חבורת ילדים שעוזרים להגנה להעלות מעפילים על החוף תחת עינם הפקוחה של הבריטים. אני זוכרת אותה מספרת בקולה הנעים, ואנחנו יושבים ומאזינים לה בשקיקה".

עם פרישתה מההוראה נכנסה אמא לעבוד בחדר האוכל והנהיגה בו סטנדרטים גבוהים של סדר וניקיון שנשמרים עד היום (לפי השמועה...). כעבור זמן, עם בניית בית מורפורגו שבו שוכנו בין היתר הספריות, קיבלה עליה אמא בשמחה את האחריות לספריית הילדים. על תקופת עבודתה בספריית הילדים עם אמא, מספרת נעמי שעברה איתה: "ממנה למדתי איך מתייחסים בכבוד לכל ילד, איך מדברים אליו בגובה העיניים, איך מעניינים אותו בספרים, איך גורמים לו לרצות לקרוא עוד ועוד. ואכן, הילדים החזירו לה אהבה ותמיד שמחו לפגוש אותה בספריה וברבות הימים קראו לה כולם סבתא צִבְיָה. ממנה למדתי גם איך להתייחס בכבוד לספר, איך שומרים עליו...".

שלוש בנות נולדו להוריי. אחותי הגדולה ששונה, השנייה עדה ואני הצעירה. רבים מדור ההורים אֶבְדוּ את הוריהם בשואה. כך גם הוריי. כשנה לאחר לידת אחותי הגדולה, נולד בכפר עציון בנה הבכור של צפורה אחות אבי. מספרת

משפחת לוי

ילדים זה שמחה

הראל (11), הדר (9), שירי (5) ואיתמר חן (1.5).

היא

רוויה לבית יעיר, בת 39. גדלה בראש צורים.
בת שבט... שאלה טובה, אולי אחדות (בראש צורים
היה סניף אחד שבו שבט אחד רב גילאי).
עובדת בחצי משרה בראשית
וחצי משרה - מתחלפת בכל שנה.

אני אוהבת:

שוקולד, ואת הילדים. וילדים עם שוקולד...

הוא

בני, בן 43.
לא היה בבני עקיבא אבל נשוי לבת עקיבא.
גדל בירושלים.
עובד ב"צ.פ. חברה לבניין".

אני אוהב:

לקרוא ספרי מתח.

מיקום ביישוב: חלמיש 2 - השורה הראשונה בצד ימין, הבית הראשון.
גרנו בעבר: בגבעת מרדכי בירושלים.

1. אילו היו כותבים ספר על חיך, מה היה שמו?
רוויה: המצב והיפוכו. בני: למה לרוץ כשאפשר לנוח.
2. אם הייתם זוכים בלוטו, מה הדבר הראשון שהייתם קונים?
בני: מטבח נירוסטה לחצר. רוויה: טיול מסביב לעולם.
3. באיזו מדינה הייתם רוצים לבקר, ומדוע?
בכל מדינה שאינה דוברת ערבית.
4. איפה תהיו באולימפיאדה הבאה?
באולימפיאדה, בקרב רב או בבריכת השחייה.
5. קיץ או חורף?
ברור שקיץ.
6. איזה מאכל לא תסכימו לאכול לעולם?
בני: גפילטע פיש. רוויה: כל מה שחי או היה פעם חי.
7. מה עדיף למצוא בבית, ג'וקים או עכברים?
ג'וקים: מכוח ההרגל.
8. סטייק או לזניה?
בני: לזניה. רוויה: סטייק.
9. הליכה על שפת הים או על הליכון מול הטלוויזיה?
בני: רביצה מול טלוויזיה.
רוויה: לכנות ארמון בחול מול הים.
10. מאחרים או מגיעים בזמן?
בני: יקה תמיד. רוויה: איחור אופנתי.
11. דבר שלא הייתם רוצים שאנשי ראש צורים ידעו עליכם...
בני: שאני ערס לשעבר מגילה.
רוויה: שאני דיסלקטית מאובחנת.

טווח התנועה שלנו, כלומר את היכולת להניע את האיברים לטווחים גדולים, זה יכול להתבטא בצעדים שלנו שהולכים וקטנים, או בצמצום היכולת להרים ידיים לגובה מסויים, אבל אנחנו לא מרימים ידיים! כאשר אנו מקפידים להניע את הגוף אנו מגמישים את השרירים וטווח תנועה של האיברים נשמר (או מצטמצם פחות)

כמו כן בתחום הבריאות הפיזית, פעילות גופנית עוזרת למי שחולה בסוכרת, ולסובלים מלחץ דם

וכולסטרול. מחקרים רבים יוצאים כל הזמן כדי להוכיח את הקשר שבין פעילות גופנית ליכולת למידה איכותית יותר. בנוסף על כך ספורט ופעילות גופנית עונים על עוד צרכים: בתחום הנפשי, כושר עוזר לנו לפרוק מתחים ואגרסיות, ומסיח את דעתנו מטרדות היום. במהלך הפעילות הגופנית משתחררים חומרים כדוגמת הסרטונין והדופמין- הם מרגיעים, אחראים לתחושה טובה ואף עוזרים לריכוז והנעה לפעולה.

אז מה לעשות ומאיפה להתחיל???

דבר ראשון לנסות ולמצא זמן קבוע בל"ז שיתאים לנו. אולי חצי שעה בבוקר? שעה בערב קבוע פעם בשבוע? זמן שיהיה נח וברור שהוא מוקדש לנו ולגוף שלנו.

עלינו למצא פעילות שמוצאת חן בעינינו!! (או שמא עליי לציין פעילות שנסבלת בעינינו) פעילות שאנחנו נצליח להתמיד בה זה יכול להיות הליכה, יוגה, טאי צ'י ריצה, פילאטיס או הדיפת כדור ברזל...

יש מבחר עצום של פעילויות שונות ומשונות ביו-טיוב (אבל לא לשבת כדי לא להסחף לשטויות, מנסיון...) תמצאו מדריך או סרטון שאתם אוהבים ותכניסו אותו לל"ז שלכם, קבעו עם חברים למלא את הזמן יחד בפעילות תנועתית אפילו קצרה. אחרי שקבענו זמן ומצאנו פעילות שמתאימה לנו, איך נצליח להתמיד?? מה שעוזר לי הוא לחשוב על התחושה שאחרי האימון (תחושה נפלאה) ועל החשיבות והייתרונות הרבים של פעילות גופנית סדירה.

חשוב לזכור שפעילות של שעה בשבוע זו התחלה נפלאה!! אין ברצוני להחליש את ידיכם! כל פעיות תנועתית נחשבת: ללכת ברגל למכולית במקום ברכב, לעלות במדרגות ולא במעלית, לקחת את הילדים ברגל לגן וכן הלאה.

קודם כל להתחיל

עלינו לזכור כי הגוף שלנו הוא כלי שניתן לנו בעולם הזה ועלינו לשמור עליו בהצלחה!

פעילות גופנית חשובה לנו. כולנו (רובנו) מבינים ומאמינים במשפט הזה, אבל האם אנו יודעים כמה משפיעה הליכה שלי חצי שעה שביום על מכלול איכות-החיים שלנו? במאמר קצר זה אנסה לגעת בכמה מהיתרונות הבולטים של שמירה על אורח-חיים תנועתי. נתחיל מהמצוי: אורח-החיים שלנו, שקיבל הגדרה מעניינת "אורח חיים יושבני", מעמיד אותנו בעומסים גדולים על הגוף. ישיבה ממושכת שעות רבות מול מחשב יכולה לגרום

לנו ברבות השנים נזק לגוף כי גורמת לקיצור שרירים משמעותי יחד עם דלדול של מסת שרירים שיכולה להוביל להגבלת תנועה, לתחושה של החלשות הגוף ואפילו לדלקות באיזורים שונים, בלט או פריצות דיסק. עם זאת, גם עבודה שמצריכה עמידה לזמן ארוך במשך היום יכולה ליצור עומס רב על הגב ובכלל.

אז בעצם כושר גופני הוא מכלול היכולות של אדם לבצע פעילות גופנית במתארים שונים (בין אם מדובר בעצימות נמוכה או גבוהה, במשך זמן קצר או ארוך). כושר גופני גבוה משפר את הבריאות ומונע מחלות לב, מאפשר לבצע פעילות עצימה ספציפית כגון הרמת משאות כבדים בפרקי זמן קצרים, ויש לו השפעה טובה גם על היכולות המוחיות (עד כאן ויקיפדיה)

אילו מערכות מרוויחות מפעילות גופנית וכיצד?

מערכת כלי דם ונשימה: בזמן ספורט שמעלה את הדופק (הנקרא גם פעילות אירובית) זרימת הדם המהירה עוזרת 'לנקות' את כלי הדם ועוזר למנוע מחלות לב. עלינו לזכור כי גם הלב הוא שריר, וגם הלב מתחזק ועובד בצורה יעילה יותר כאשר מקפידים על פעילות אירובית סדירה. בזמן אימון אירובי גם הריאות עובדות קשה והפעילות שלהן גם כן הופכת יעילה יותר לאורך זמן. פעילות אירובית זו הדרך הכי יעילה לשרוף קלוריות ולאחר כ-20 דק' פעילות-אירובית גם שומן... **מערכת השרירים:** תאי השריר הם דינמיים. עם השנים אנו מתחילים לאבד מסת שרירי שלד, אולם די בקלות אנו יכולים לחזק אותם ע"י פעילות אנאירובית כלומר- פעילות חיזוק השריר ללא העלאת הדופק. כאשר אנחנו מעמיסים על השריר באופן נכון, הדרגתי ומגוון השריר שלנו מתעייף אך מתוך העייפות הזאת גדל ומתחזק! בצורה זו יש לנו תחושה טובה, פשוט להרגיש חזקים יותר, וכן אנו מצליחים לבלום את חולשת השרירים שמתרחשת עם השנים. כמו הרבה דברים אחרים בחיים- כשקשה לנו אנחנו מתחזקים. **גמישות וטווח תנועה:** לאורך השנים אנו מאבדים את

יש אבא אחד שהקים את המפעל
ואבא מכפר עציון היה במפעל
יש אבא אחד שעובד במשטרה
ואבא אחר מפקד של אגדה
אבל יש אבא אחד, שעולה על כל פקטור
כי הוא מרשה לעלות עם העצים על הטרקטור

עוברים אצל אורי לקבל שוקולד לבן
וסוכריית טופי אצל דודו כמובן
ימלך עם אפי, ממתיק בסוף תפלת ילדים
ושקית מהבית של חטיף דבונים
פשוט לא מבין את כל המבגרים
איך נשאר להם זמן לכל הדבורים?

לנסע על במפר זה דבר נחוץ
שלא יסעו כמו מכוניות מרוץ
לנסע על במפר ברנה ובמחול
הכביש היה ריק אז עקפתי משמאל
לנסע על במפר זה דבר נפלא
ידידה מתקנת, שאומרים: מהמורה
לנסע על במפר זה דבר נהדר
חוצ ממהרה שבו תפוס הצואר
לנסע על במפר זה פצצה ופגז
בעקר אם שכחת לסגר ת'פגז

ביד אחת כוס קפה, בשניה קרואסון
בית המדרש מפוצץ עד אפס מקום
על חנוך מערב, מדינתנו לאן,
איך ראו ת'קולות ושעורי האמנם
הרב דוקטור מעביר, הילכו שניהם יחד?
הליכה לאלון שבות שיוצאת ממש עכשו
דפי מקורות בבית הכנסת, על מסכת עוקצין
אבל אני הכי מתגעגע, לשעור של שרון גרין

דבר הנוער

יומני היקר שלום!

סתם, אין לי מושג איך לעזאזל כותבים אותך, אני עושה את זה כי ההנהלה הנחמדה של העיתון ביקשה (תנסו אתם לדבר איתם במועד ההגשה של הכתבה ולהגיד להם שזה עדיין לא מוכן, ותראו נחמדות מהי...).

אז בקיצור... אני אנסה לכתוב פה את החוויות העיקריות שעברנו מאז הצטרפותי לגרעין, ואולי דרך זה אנשים יפסיקו לתקוע בי מבטים של תמיהה כשאני מספר להם על הגרעין (במקרה הטוב, במקרה הפחות טוב יחשבו שאני איזה יבואן של עצים לא חוקיים או משהו מוקרץ כזה). אז ככה... למי שלא יודע, הגרעין עבר כמה גלגולים עד שהוא הגיע למה שהוא היום. הוא החל כגרעין של בני עקיבא שנקרא גרעין "צור נחשון" (שולטטטטטטס), והוא היה חלק מבני עקיבא לתקופה של כשנה שבה הם עשו דברים מטורפים ומפוצצים, כגון מסיבת בר מצווה אגדית, אשר עד היום המיתוסים והאגדות כלפיה לא נפסקים אלא רק מתגברים עם השנים.

לאחר כשנה תחת שרביטה של בני עקיבא ותחת הנהגתן של תמר ועידית התותחיות (!!!!), החליט הגרעין להיפרד (בשלום כמובן, אלא מה?) מבני עקיבא ולהיות לגרעין של הנוער בראש צורים. מתוך מחשבה שאם הנוער יוביל את הגרעין והוא יהיה נתון לאחריותו ולפיקוחו של הנוער, אז הדברים יבוצעו על הצד הטוב ביותר, וזה יעשה רק טוב לגרעין ולנוער.

בסוף הקיץ כולנו התבשרנו בצער גדול ובכאב עצום על הירצחו של תושב אלון שבות, ארז אורבך הי"ד, אשר היה בעצמו פעיל בגרעין באלון שבות ותרם לורבות, והיה אישיות גדולה ואדם מדהים אשר במהלך חייו השפיע על רבים. לאחר הרצח החלטנו שכתור גרעין אנו לא יכולים לשכוח

מעשה כזה, ובטח שלא
אדם כזה. ולכן החלטנו
לשנות את שמנו ל"גרעין
ארז" על שמו ולזכרו של
ארז, ואנו גאים מאוד
בהחלטה זו עד היום,
ושמחים ששמו ומעשיו
של ארז עומדים תמיד
לנגד עינינו.

במהלך השנה עשינו מספר פעולות קטנות וגדולות בתור גרעין, כגון: מסיבת חנוכה לסדנה בגבעות, שבה הכנו לילדי הסדנה (המדהימים!) מספר פעילויות והפעלות שבהן שיחקנו, הפעלנו אותם ונהנינו עימם, ולאחר מכן הדלקנו עימם נרות ושרנו, וכמובן אכלנו סופגניות טעימות (חנוכה אחרי הכול, לא מוותרים ככה על סופגניות). היה לנו כיף ומשמעותי מאוד ושני הצדדים יצאו בתחושה חיובית וטובה מהאירוע, ובעקבות ההצלחה והכיף

הגדול, רשמנו לעצמנו לחזור לשם בקרוב.
נוסף על כך, ביקרנו בבית החולים בשביל לשמח חולים
ובמיוחד זקנים וקשישים, ולנסות להפוך להם את החוויה
הלא פשוטה של ב"ח לטיפה חיובית ושמחה. גם בפעילות
זו שעשינו הרגשנו שאנחנו מקבלים מהחולים ומהמטופלים
לא פחות ממה שאנו נותנים ולפעמים אף יותר, מכיוון שזה
היה מיוחד מאוד בשבילנו לפגוש אנשים כאלו ולשמע

מהם על מצבם ועל שלומם. אני מרגיש שזו הייתה חוויה חזקה וטובה ביותר לכל מי שהיה שותף בה, ואנו שמחים על הביקור מאוד. אנו מנסים להמשיך לבקר מדי פעם בבית החולים.

פעילות מיוחדת נוספת שעשינו הייתה נסיעה לחווה

ליד היישוב

נוקדים (בערך סוף העולם...) חווה שמטרתה היא חיזוק ההתיישבות ושמירה על הארץ. את החווה מחזיקה משפחה אחת ששומרת עליה לאורך כל שעות היממה, ולכן יוצא פעמים רבות שהם בקושי מצליחים לנוח ולישון בגלל השמירה ההדוקה שלהם. לכן הסכמנו בכיף גדול להחליפם ללילה אחד, אשר לאורכו נהנינו התגבשנו וחוונו חוויה מיוחדת ושונה ממה שאנו רגילים בדרך כלל, חוויה חזקה שלא נשכח זמן רב. כאן גם המקום להגיד תודה ענקית ענקית לאשבל, רכז הנוער התותח שלנו, שבאופן כללי

מגיע לו המון תודה על כל פעילותו ועשייתו, אך במיוחד על שעזר לנו להתארגן לפעילות הספציפית הזו, הן מבחינה כספית והן מבחינה מעשית. אז תודה לך!

נוסף על אלו, אנו עושים כמה פעילויות קטנות אך לדעתנו גם משמעותיות, כגון הבאת שתייה לחיילים ששומרים עלינו בצומת בכל מוצ"ש, למרות שלשתייה עצמה אין משמעות גדולה כמו ההתעניינות והדרישה בשלומם של החיילים והנעמת המשמרת הארוכה. משבוע לשבוע אנו יוצרים קשר ומתחברים לחיילים שבצומת, וזה כיף גדול ונחמד להם מאוד. עוד פעילויות שעשינו הן קישוט הסוכה הציבורית בסוכות, וכן מקרים בודדים כמו עזרה בהכנת והעברת הגן של נתיב האבות שעבר זמנית לכאן, ועוד ועוד. אנחנו באמת

משתדלים לעשות טוב, וכמו שארז היה אומר פעמים רבות - והוא אף שם את המשפט הזה בתור הסטטוס שלו בוואטסאפ - "חובת האדם בעולמו, כל עוד הנשמה בקרבו, להשתדל להיות הולך וגדל". וכך אנו ממש משתדלים לעשות תמיד, להיות "הולכים וגדלים", אולם לצערנו אנו לא תמיד מצליחים,

וכמובן שאנו עדיין שואפים לשם ושמים את המשפט הזה אל מול עינינו כי הוא לדעתנו מסכם את החוויה כולה.

כלומר החוויה והפעילות בגרעין הן נוספות על כל העזרה והטוב שאנו מבקשים ומשתדלים לעשות תמיד. זה מוסיף גם לנו הרבה, ואנו מרגישים פעמים רבות שיותר ממה שאנו נותנים, אנו גם מקבלים. כמו שאומר יפה המשפט שכתב פעם הרב דסלר: "יותר ממה שהנתינה באה בעקבות האהבה, הנתינה". שנזכה לתרום עוד ולגדול, וכך גם להגדיל את האהבה!

ועכשיו לקטע הטכני...

אנו בגרעין ארז נשמח מאוד שכל מי שרוצה יצטרף אלינו למשפחת הגרעין. אנו נשמח לקבל כל אחד ואחת מנוער ראש צורים, ובאופן כללי כל מי שרוצה לעשות קצת (ממש טיפ'לה) טוב בעולם, ועל הדרך גם הרבה כיף וחוויות חיוביות, מוזמן לדבר איתנו... וכל מי שעדיין לא הבין מה זה הגרעין, או סתם יש לו רעיון טוב ויפה להתנדבות שמתאימה לחבר'ה כמונו, או סתם רוצה לדרוש בשלומנו... שידבר איתנו גם כן. נשמח מאוד על כל פנייה. תודה על הקריאה עד כה, מקווים שקצת הבהרנו את העניינים. תודה לכם!

נוספו טיפולי ריפוי בעיסוק לילדים, פיזיותרפיה, פסיכולוג ועוד, שהגיעו לרוב לקיבוץ למתן השירות וכמובן טיפולי רפואה משלימה מידי הזהב של דליה ניסן. לא תמיד קיבלו החברים את מלוא מבוקשם בתחום הזה, אך אוכל להעיד שנעשה ניסיון אמיתי להיות לעזר, במגבלות שהיו קיימות. **תורה ועבודה** - מקשרת גרעין נח"ל, גרעין טל, ששהו אצלנו תקופה ולאחר מכן ירדו להיאחזות גבעות. בצוותא עם שלמה דותן היינו הכתובת לחברי הגרעין בענייני תרבות, עבודה ותמיכה אישית. היו חבר'ה טובים ואהבנו לעבוד איתם. לא פעם מורדי ואני נואשנו מלרמוז לחבר'ה שביקרו אצלנו בערב כי אנחנו כבר עייפים ופשוט הלכנו לישון וביקשנו מהם שינעלו את הדלת כשיצאו...

מתחת לחופה - בשנים שפעל אולפן גיור בראש צורים היינו הורים מאמצים לדוד ויוהנה, זוג ממוצא מקסיקני. נהנינו מאוד מהאופי החם והלבבי שלהם ואפילו למדנו להכין לכבודם לחם מקמח תירס. לאחר הגיור, זכינו להוביל אותם לחופה (חווייה מרגשת לנו, כזוג צעיר בעצמנו). דוד ויוהנה עברו להתגורר בירושלים והקימו משפחה. במהלך השנים הקשר שלנו איתם נותק ונשמח להתעדכן ממי שידוע דבר. שקר החן - מתאמת תספורות! כן, כן, תפקיד רב אחריות זה קיבלתי מתוקף היותי ה"שכנה של המספרה". מדובר בחדר שהיה באחת הדירות, שבו הוצב כיסא ספר מקצועי והותקן כיור חפיפה. פעם בחודשיים לערך התייצב ספר נשים בקיבוץ לטיפוח החברות, ואני דאגתי ללו"ז שלו.

ועוד זכורים לי אירועים מאירועים שונים. חגיגות ה-18 לראש צורים שבהן שר עמיקם ז"ל סולו עם הגיטרה בקצב הבלוז: "ראש צורים, מלאו לך היום שמונה עשרה שנים, אם תרצו שנגיע לעשרים, אז בואו ונהיה חברים..." האם עוד מישהו, חוץ ממני, זוכר את השיר? וחגיגות ה-25 שנה לראש צורים, שבהן כולם קיבלו חולצת לוגו (ירוק על גבי לבן) שהפכה להיות הסמל המסחרי שלנו שנים רבות אחר כך. וגם טיולי חברים מושקעים ברגל וברכב, חוויות בית ילדים כמטפלת וכאמא ועוד רבים.

הרעות - בעיקר מלווה אותי תחושת ה"ביחד". העשייה המשותפת, הילדים משחקים אחה"צ בחוץ והאימהות מדברות על הדשא, ארוחות ערב משותפות ופיקניקים מזדמנים. כינוס ספונטני ליד הבית של קלמן לשירי סעודה שלישית בהובלתו של דני ז"ל. דני היה יושב ושר ברצינות, מכנס סביבו גרעין של חברים. בשלב כלשהו היה מגיע למחרוזת שירי "פרחי לונדון" שאהב במיוחד, וכך שרים עד למוצאי שבת.

ובעצם גם היום קיימת אותה התחושה, לפעמים דומה ולפעמים כ"כ שונה. אז שימו לב, ההווה של היום הוא הנוסטלגיה של העתיד. חכו ותקראו במדור זה בעוד שלושים שנה!

הגענו לראש צורים כזוג צעיר, מספר שבועות לפני הולדת בננו הבכור אריאל. אני חייבת להודות כי היכרותי האישית הקודמת עם חיי קיבוץ הייתה מצומצמת ביותר. גדלתי בעיר הקודש בני ברק, אומנם כחלק מהציבור הדתי-לאומי הגדול שהיה בה (סניף בני עקיבא הגדול בארץ באותם ימים!), אך עדיין רחוק מאוד מהקיבוץ. כרמז לבאות, משפחתי התפללה בבית הכנסת "גלעד" לזכר נופלי כפר עציון בתש"ח. התנסותי בחיי הקיבוץ הצטמצמה בביקורי קיץ בטירת צבי, עם חברה טובה אצל משפחתה. שם בעיקר אהבנו לערוך ניסויים בברז הסודה בחדר האוכל וכמובן לשחות בבריכה. מפגש נוסף היה לי בתיכון כשיצאנו לשבוע עבודה בעלומים. ביום הראשון קיפלנו בגדים במחסן בגדים (עבודה מועדפת?) ואני לגמרי לא התחברתי לשיטה של מספרים על הבגדים ועל התאים. כשתא אחד היה מלא, הכנסתי את הבגדים לתא אקראי אחר - "מה זה משנה?", אולי זו הייתה הסיבה לכך שביום למוחרת "הוגליתי" לעבוד בשדות הגזר...

בכל מקרה, הגענו לראש צורים. חברים טובים ויקרים של מורדי (גריין וראש) דאגו לכתוב כבר בברכות לחתונה הזמנות וציפיות לראותנו בראש צורים, ולאחר שבת קליטה וכמה מפגשים, כך אומנם היה. הגעתי כסטודנטית והעובדה שהמשכתי כנקלטת ללמוד מספר שנים הייתה די חריגה בנוף הקיבוצי דאז. בסיום התואר יצאתי לעבוד בבית הספר האזורי כמורה למדעים לצד השלמות בקיבוץ כמטפלת בית ילדים (למיטב זיכרוני בכיתות ה' ו') ולאחר מכן במכבסה ובמחסן הבגדים (לא ויתרו עלי לאור נסיוני העשיר שפורט בתחילת הכתבה). כיום אני עובדת כמורה ורכזת תקשוב באולפנת נווה חנה, מרצה במכללה ומדריכה במזכירות הפדגוגית של משה"ח.

בשנות הקיבוץ העליזות התנסיתי בתפקידים שונים ואף משונים שבהקשר של היום קצת קשה להבינם. אכתוב על חלקם: **העיקר הבריאות** - חברה בוועדת בריאות, ולאחר מכן החלפתי את חנה דרורי (שנשאה בעיקר העול) בריכוז. במונחים של היום, ועדת בריאות פעלה כמעין "ביטוח בריאות" לחברים אך בהיקפים רחבים ומפורטים הרבה יותר. הוועדה עסקה במגוון מקרים, ממקרים גדולים של טיפולים רפואיים מורכבים ועד למקרים קטנים של מזון דיאטטי מסוים. היו גם שירותים כוללים לציבור כמו הרחבת השירות במרפאת קופ"ח כללית בראש צורים, הרבה מעבר לשעות המוקצבות. במשך שנים גרה אחות במקום (נזכור לטובה את אחינעם מסנברג ז"ל ואת פיה רגב ז"ל) והייתה כוונת זמינה לציבור. שירות משמעותי נוסף הייתה מרפאת השיניים בניצוחה המסור של שרה יעיר. נהנינו מטיפולי רופא ושיננית באופן סדיר וברמה גבוהה מאוד. על כל זאת

ילדים ונוער:

מר פלפל ותעלומת המכתבים המסתוריים | ציון זכאי:

הייתם רוצים לחיות לנצח? אם אתם חושבים שזה בלתי אפשרי, כנראה לא שמעתם על מר פלפל, המורה שלנו להיסטוריה, שבגלל תקלה בניסוי כימי לא מזדקן לעולם. מכיוון שהוא חי כבר המון שנים, הוא הספיק לפגוש אנשים מיוחדים מאוד. אפצי'נה למשל שממש לא הייתם רוצים להיות לידה כשהיא מתעטשת, או פושקש, שהיה מהפנט ידוע, אבל הוא לא הפנט אנשים אלא דווקא חיות... ואפילו דרקולה, הערפד הידוע, שסיפור המפגש של מר פלפל עימו היה שונה לגמרי ממה שהעלינו בדמיוננו. מר פלפל סיפר לנו עליהם בעקבות מכתבים מסתוריים שקיבל. המכתבים הראיגו אותו מאוד, ואנו נחלצנו לעזרתו ומצאנו את עצמנו בתוך תעלומה שקשורה לעברו.

יומנו הסודי של צהב הזקן | מיכאל אבס:

אֲנַחְנוּ, חֲבֵרֵי "חֲבוּרַת הַבְּלָשִׁים הַצֵּעִירִים", נִמְצָאִים כְּעַתָּה בְּבִקְתָּה עֵתִיקָה בְּאַפְרִיקָה הָרְחוֹקָה בְּחֹפֶשׁ אַחֵר אוֹצֵר אֶל-דּוֹרָאדוֹ הָאֲגָדִי. אֲתָנוּ מִפְקֵד מִשְׁטֶרֶה וְעוֹזְרוֹ, רֹאשׁ שֶׁבֶט וּבִתּוֹ, וְאִישׁ הַחִידוֹת, אוֹיְבֵנוּ הַמְּשֻׁבָּע. רִמְזוּ לְמָקוֹם הָאוֹצֵר נִמְצָא בֵּין דְּפֵי יוֹמָנוּ שֶׁל צֶהָב הַזָּקֵן, שׁוֹדֵר-הֵים, הַיְחִיד - כִּף מִסְפֶּרֶת הָאֲגָדָה - שֶׁגִּלָּה אֶת מְקוֹמָהּ שֶׁל עִיר הַזֶּהָב אֶל דּוֹרָאדוֹ וְהֵבִיא מִשָּׁם אֶת הָאוֹצֵר הַעֲצוֹם, שֶׁאֲנוּ בְּעֻקְבוֹתָיו. הַיּוֹמָן הַמִּסְתוּרִי בִּידֵינוּ וְכִלְנֵנוּ מִצָּפִים לְקִרְאָתוֹ. יֵשׁ רַק בְּעִיָּה אַחַת: הַיּוֹמָן נִעוֹל... כְּמוֹ תְּמִיד אֲתָם, קוֹרְאִים יְקָרִים, מְזַמְּנִים לְקַחַת חֵלֶק בְּפִתְרוֹן הַתַּעֲלומָה וְלַעֲזֹר לָנוּ לְצַלֵּחַ אֶת הַדֶּרֶךְ לְמִצִּיאת הָאוֹצֵר. אֲזִי קָחוּ פָנֶקֶס, זְכוּכִית מְגִדֶּלֶת וְצִידָה לְדֶרֶךְ וְאֵל תַּחֲשֹׁשׁוּ לְהַצְטָרֵף לְחֲבוּרַת הַבְּלָשִׁים הַצֵּעִירִים - מִיכָאֵל, אֲרִיאֵל, יֵאִיר, אֶלְעֵזֶר וְאַבְיָתָר - לְתַעֲלומָה מִסְתוּרִית וּמְרִתֶּקֶת שֶׁלֹּא חוֹתֶם מְעוֹלָם! בְּהַצְלַחְהָ!

מועדון הניצולים | מייקל בורסטין ודי בורסטין הולינסטט:

אמא נפרדה ממני בדמעות והבטיחה לחפש אותי אחרי המלחמה. "רציתי לבכות, אבל לא אמרתי כלום. רק נישקתי את מאמישו על הלחי וחלתי אל מתחת לערימת הקש שלי... הייתי משותק מכאב". מיכאל היה הילד הכי קטן במחנה ההשמדה אושוויץ. ביום הראשון שם הוא הבין ברגע נורא אחד שבכי לא יעזור, ומאז לא בכה עוד. השיעור הזה וההתעקשות להסתכל תמיד קדימה עזרו להציל את חייו. אחרי עשרות שנים הוא מספר לבני נוער את סיפור ההישרדות המטלטל שלו שתחילתו בביתו החמים בכפר קטן בפולין וסופו באונייה גדולה המובילה אותו לאמריקה. "במשך זמן רב לא דיברתי על מה שקרה לי במהלך המלחמה... אני לא אוהב לחשוב על דברים נוראים כאלה... אבל איך הייתם מרגישים אם לא הייתם זוכרים איך אח שלכם נראה?".

אלה של החתולים | תלמה ארמון:

"אֵלֶּה. אלה רוצה שכולם יהיו שמחים. כל הזמן. שאף אחד לא יהיה עצוב אפילו לרגע. שלאף אחד לא יכאב. כלום. שאף אחד לא יבכה, שאיש לא יתאכזב. שכולם יהיה רק טוב. כל הזמן. שהחלומות שחולמים בלילה יהיו רק יפים ומעניינים כמו בגן עדן של התורה, אתם בטח זוכרים, לפני שאלוהים גרש משם את אדם וחוה. ככה אלה רוצה". זוהי הפסקה הראשונה של אלה של החתולים, וזה מה שחרות על הדגל הדמיוני שאלה נושאת לאורך הסיפור כולו. השאיפה, או אולי הצורך שלה "שכולם יהיה רק טוב", מכוונים את מחשבותיה של הילדה בת העשר ואת כל מעשיה. לאורך הספר יש קטעים רבים המתארים בפירוט את תכונותיה של אלה, ואת מה שהיא עושה כדי להבטיח שביעות רצון וסיפוק אצל הסובבים אותה, באווירה של רוך, של עדינות ונדיבות, בכל מקום שהיא קשורה אליו כך או אחרת. במרכז הסיפור ארבעה חתלתולים שהופקרו ברחוב מייד אחרי שנולדו. הוריה של אלה, לאחר תחינות שאי אפשר לסרב להן, נעתרו לבתם והסכימו שהארבעה יישארו בבית המשפחה עד שיימצא להם בית מאמץ. על אף התמסרותה המוחלטת של הילדה לחתלתולים ולצורכיהם, היא נאלצת לחוות "עצב של איך-ברירה" ותסכול נוכח המציאות החזקה ממנה, אך מתקשה להשלים עם העובדה שאין לה שליטה מלאה על התנהגויותיהם של בני האדם. ילדה או פיה? גם הכותבת עצמה נופלת במהלך הסיפור למלכודת ההשוואה המפורשת, המעצימה את תכונותיה החיוביות באופן יוצא מן הרגיל של הילדה אבל גם מפקיעה מן הדמות את אמינותה.

מבוגרים:

לפני שאלך | קולין אוקלי:

דייזי ריצ'מונד עומדת לחגוג ארבע שנים להחלמתה מסרטן השד. היא בת עשרים ושבע, התחנתה לא מזמן, פותחת כל בוקר בשייק קייל טבעוני, ויש לה רשימת מטלות שכוללת את שדרוג הבית ומציאת נושא לתזה בחוג לפסיכולוגיה. אז איך ייתכן שהסרטן חזר? דייזי לא תיתן לחדשות האלה לרסק אותה. חוץ מלקנות גזר, לקנות שתילים לאדנית ולמצוא נושא לתזה, פשוט נוספת לה עוד מטלה לרשימה: להתמודד עם סרטן שלב ארבע שמשאיר לה חודשים בודדים לחיות. אך זאת אינה משימה פשוטה, וכשמגנוני ההדחקה קורסים, היא מודאגת בעיקר מדבר אחד: איך יסתדר בלעדיה בעלה, הדוקטורנט המקסים והגמלוני לוותרנייה שלא יודע להכין מרק או לסלק את ערמת הגרביים המלוכלכים?

דייזי מבינה שהיא צריכה לכתוב מחדש את רשימת המטלות שלה ולהוסיף בראשה את המשימה החשובה מכולן: למצוא

לזניה מהסרטים

מתכון מהאתר של חן ואלון קורן

מצרכים:

תבנית בגודל 25 על 20 ס"מ.

1/2 חבילת עלי לזניה יבשים.

20 גרם חמאה.

מעט שמן זית.

פחית (400 גרם) עגבניות מגורדות או עגבניות קצוצות דק.

250 מ"ל שמנת מתוקה לבישול.

300-350 גרם כדורי מוצרלה (כן, אפשר מוצרלה מגורדת

בתנאי שהיא מאיכות טובה).

150 גרם פרמזן מגורד (תמיד עדיף לקנות גוש ולגרד לבד

בבית).

60 גרם פטה או בולגרית (לא חובה).

חופן עלי בזיליקום.

חופן עירית טרייה קצוצה.

(לא צריך מלח כי הפרמזן מלוח כבר והוא רב).

אופן ההכנה:

במחבת ממיסים חמאה ושמן זית.

מכניסים את העגבניות והשמנת המתוקה ומערבבים.

מבשלים כ-10 דקות על אש גבוהה, תוך ערבוב, לצמצום הנוזלים.

כאשר התערובת מעט מסמיכה (אך עדיין נוזלית) מכבים את האש.

חותכים את המוצרלה לפרוסות בעובי חצי ס"מ, ומתחילים לסדר שכבות:

(1) בתחתית התבנית מניחים דפי לזניה.

(2) יוצקים מעליהם שכבה דקה של רוטב.

(3) מסדרים פרוסות מוצרלה.

(4) מפוררים מחצית מהפטה.

(5) מפזרים פרמזן בנדיבות.

וחוזר חלילה, 3 פעמים.

בשכבה האמצעית של הגבינות (אחרי ששמתם פרמזן בפעם השנייה) מסדרים עלי בזיליקום, ובשכבה האחרונה של הגבינות (אחרי ששמתם פרמזן בפעם השלישית) מפזרים עירית קצוצה.

מסיימים את הלזניה בשכבה של דפים, ומעליהם מעט רוטב שנשאר ומעליו את כל הפרמזן שנשאר.

מכסים בנייר כסף ומכניסים לתנור שחומם מראש ל-170 מעלות, למשך 40-50 דקות.

מוציאים את הכיסוי ואופים כ-10 דקות נוספות.

אישה לג'ק. היא יוצאת לחפש בפארקים, בבתי קפה ובאתרי היכרויות מקוונים. ככל שהחיפוש שלה מתקדם עולות עוד שאלות: מה היא מנסה להשיג? מה היא מקווה שיקרה? ועל מי בעצם היא מגינה?

ועכשיו נרקוד! קארין למבר:

כשבעלה הנוקשה והשתלטן של מרגריט נפטר, היא נפלטת לתוך מציאות חדשה של שקט ובדידות. רופא המשפחה מציע לה לצאת לטיפול במעיינות מרפא בהרי הפירנאים כדי לנסות ולהשיב את רוחה. גם מרסל, שאיבד את אשתו האהובה כמה חודשים קודם לכן, מגיע למעיינות המרפא לאחר שבתו דוחקת בו לנסות ולצאת מאבלו. מרגריט אוהבת את פרנסואז סאגאן, להאזין לשירים ברדיו ולטפל בגינה. מרסל אוהב מוזיקת שעבי אלג'יראית, את הכוכבים וקרנף אחד בודד וזקן. אבל דווקא במעיינות המרפא, רחוק מבתיים ומהרגליהם הישנים, מוצאים השניים שפה משותפת ומגלים את יכולתה של האהבה לפרוח גם בגיל השלישי. "ועכשיו נרקוד!" הוא רומן עדין ויפהפה שמאיר באור יקרות את האושר השברירי הגלום בסיפור אהבה מאוחר. כל כך מאוחר, עד שלא חיכו לו כלל.

המורה לעברית מאיה ערד:

שלוש נשים, שהן או ילדיהן היגרו לפני שנים לארצות-הברית, נקלעות בחלוף הזמן למשבר, וחשות שעליהן לנקוט בצעד קיצוני כדי להיחלץ ממנו. אילנה היא מורה ותיקה בקולג' במערב התיכון, שבנתה לעצמה אימפריה קטנה של הוראת עברית. כאשר מגיע לאוניברסיטה פרופסור צעיר לספרות עברית, אילנה מגלה שלא מדובר בבעל ברית אלא באויב מסוכן, ויוצאת למאבק מקצועי ופוליטי כדי להגן על מפעל חייה. מרים, שבנה היגר לארצות-הברית והקים בה משפחה, מבינה שאם לא תעשה מעשה ותכפה עליו ביקור, היא לא תזכה להכיר את הנכד שנולד לה. הביקור הלא רצוי מחולל תהליכים בלתי צפויים, וחושף את הסדקים בחיי הבן ומשפחתו. אפרת, ישראלית החיה בקליפורניה, נחושה לעזור לבתה, הסובלת מקשיים חברתיים בחטיבת הביניים. היא מתחילה לעקוב אחרי הרשתות החברתיות המקוונות שבהן הבת פעילה, ובדרך חוצה לא מעט קווים אסורים. בכתיבתה המדויקת והחכמה, המשלבת הומור ואירוניה עם רגישות רבה לדמויות ולמניעיהן, מעודדת מאיה ערד את הגיבורות שלה לפעול, להתמודד עם המרחקים שנפערים בחייהן, וללמוד מתוך הכישלון כיצד להשתנות ולהתבגר.

ספרים אלו, וספרים חדשים נוספים לפעוטות, ילדים, נוער ומבוגרים מחכים לכם בספרייה. נשמח לראות את כולם בפעילות בימים א-ו בשעות 15:45-17:30.

את האוכל והשתייה תשאירו בחוץ בבקשה, לטובת ניקיון המקום והשמירה על הספרים. קריאה מהנה, מחכים לכם - ספריית ראש צורים.

אחים וכו').

יש לנו עובדים בארץ וגם באוקראינה ורוסיה שעושים עבודת קודש בדרכים לא דרכים כדי שנגיע למסמכים ולאנשים הנכונים שיעזרו לנו לפתור את התיקים הבאים לידנו. חלק מהתיקים אנו פותרים בפתרונות יחסית לא מורכבים מדי, כגון - חיפוש בארכיונים ותחקור סבתות וסבים (שבחלק מהמקרים אנו ממש תופסים אותם ברגע האחרון, לפני שהם עוזבים את עולמנו. לדוגמה היה לנו מקרה של ריאיון של סבא שביצענו בשביל להוכיח את היהדות של נכדתו, הראיון צולם באופן מלא לטובת העברת הקלטת ליד ושם ולטובת תיעוד שלנו, ובסוף הראיון המצולם הסבא נפטר).

חשוב לציין שחלק לא קטן מהתיקים אנחנו מצליחים לפתור באמצעות חיפוש בארכיונים הרבים הקיימים ביד ושם (יש עובד יד ושם שמוקצה לטובתנו).

לדוגמה: באחד המקרים פנתה אלינו כלה שעלתה מאוקראינה. הורי האם ניצולי מחנה ההשמדה "בוכנוולד". בפגישה הדבר היחיד שהוצג היה טלאי עם המספר מבגדו של סבתה. פנינו ליד ושם ומצאנו אישור מהרשויות הגרמניות אודות מאסרה (כמובן עם כיתוב סיבת המאסר - יהודייה).

אוסף עוד כמה סיפורים מעבודתנו בשורשים. יום אחד מגיע אלי מ"פ בצנחנים ואומר לי: "יש לי חתונה בעוד שבועיים, קיבלתי חופש מהצבא, בזמן שנותר לי אני צריך להספיק לעשות הוכחת יהדות וברית מילה".

לבחור לא היו כלל מסמכים למעט שמות סבו וסבתו. והוא ידע שסבא שלו לחם במלחמת העולם השנייה.

חוקרי היהדות בשורשים גילו שבאופן יחסי לגודלם באוכלוסייה בכרית המועצות, היהודים קיבלו צל"שים במלחמות ברוסיה באחוזים גבוהים מאוד.

הם חיפשו ומצאו שהסבא של הבחור קיבל את הצל"ש הכי גבוה שניתן, על כך שכמג"ד הסתער בראש הגדוד שלו ונהרג. דרך הסבא הם הגיעו למסמכי הסבתא. וזכינו להוכיח את יהדותו של המ"פ וגם נתנו לו את הצל"ש של סבו, המ"פ בכה מהתרגשות והרגיש ממש שהוא ממשיך את דרכו של סבא. סיפור נוסף ומצמרר שאינו מאפיין את עבודתנו, מכיוון שרוב המגיעים לשורשים עד היום היו זוגות לפני חתונה (מגמה שאותה אנו משנים בתקופה זו):

לפני כמה חודשים הגיע למשרדנו בחור חרדי חסידי ממאה שערים. הוא סיפר שבית הדין שלח אותו אלינו כדי לעזור לו בבעיה שלו.

שאלנו אותו מה הבעיה והוא סיפר שהיה לו חבר בקהילה, חרדי לגמרי, עירי שהגיע בשנות ה-90 מאוקראינה.

"החבר הזה נפטר לפני חודש, וכשהגענו לקבור אותו ראינו בתעודת הזהות שלו שנכתב שהוא לא יהודי, וקברנו אותו בבית העלמין בחלקה של לא יהודים".

מדי פעם אני שומע את השאלה, מה אתה עושה היום? או יותר מדויק - במה אתה עובד?

אני עונה שאני מנהל את פרויקט שורשים בארגון רבני צהר, שעוסק בבירור והוכחת יהדות.

מי שקצת בעניינים אומר לי, "אז אתה מתעסק בגיור".

אז זהו שאני לא, אני ממש לא מתעסק בגיור.

אנסה לשפוך אור על פרויקט שורשים המופלא שבו אני זוכה לעבוד.

מה זה בירור יהדות ולמה צריכים את זה?

בשנות ה-90 עלו 1,100,000 עולים ממדינות בריה"מ לשעבר, 300,000 הוגדרו בתעודת הזהות כלא יהודים (זה הסיפור של אלו הצריכים גיור) ו-800,000 הוגדרו בתעודת הזהות כיהודים, רק שכתוב להם בקטן בתעודת הזהות שזה לצורכי רישום ולא לצורכי דת. בשנות ה-90 אנה התחתנה עם איגור ולא כל כך עניין אותם הרישום הזה.

היום אנה ואיגור, שהיו בני שנה בשנות ה-90 או שנולדו בארץ וחיו כישראלים לכל דבר, רוצים להתחתן. אנה שהייתה קצינת הקישור בגדוד המילואים שלי, כבר מתחתנת עם מתן האחין שלי שהיה הקשר שלי, ואיגור מתחתן עם מיכל בת כיתתו, ובשני המקרים אין מצב שההורים יאשרו את החתונה ללא חופה וללא שתבורר יהדותם של בני הזוג. דרך אגב, גם אם אנה ואיגור היו מתחתנים אחד עם השנייה הם היו רוצים חתונה יהודית עם חופה כמו כל חבריהם.

האמת היא שכל מי שמגיע להתחתן צריך להוכיח את יהדותו. אצל מי שהוריו הגיעו מקהילה מסודרת בארץ או בעולם זה פשוט יותר, אצל מי שהוריו הגיעו מבריה"מ לשעבר (ישנם עוד מקומות כאלה בעולם, כמו לדוגמה בארצות אמריקה הלטינית, שגם שם יש לנו מחלקה בשורשים אבל הפעם לא אוסיף על המחלקה הזאת דברים) שבה במשך יותר מ-70 שנה פירקו את כל הקהילות לגמרי, לא ניתן להתבסס על רב הקהילה או על עדים מהקהילה, וצריכים להוכיח את היהדות בדרכים יצירתיות אחרות.

ולכן הוקם פרויקט שורשים, שמטרתו לעזור לאנשים להוכיח את יהדותם באמצעות מבררי יהדות מסורים וסופר מקצועיים ויצירתיים.

אפשר לומר כמעט באופן מוחלט שמי שמגיע לשורשים והוא אכן יהודי או יהודייה, אנחנו נמצא את המסמכים הנכונים שיוכיחו זאת.

חשוב לציין שבירור היהדות הוא הליך משפטי שבסופו של דבר מצריך החלטה של בית דין המאשרת את היהדות.

100% מהתיקים שהוגשו על ידי שורשים לבתי הדין הרבניים אושרו.

בשנת 2017 סגרנו בשורשים 2,200 תיקים. בשונה מגיור שמשפיע על אדם אחד בשורשים, מניסיון, כל תיק בירור יהדות שמסתיים משפיע על עוד כ-5 אנשים לפחות (הורים,

שאלתי אותו, "אז מה הבעיה?"

"הבעיה היא שמאז שהוא נקבר, בכל לילה הוא מגיע אלי בחלום ואומר לי שהוא יהודי ושהוא סובל בקבר".

שאלתי אותו אם לעוד משהו הוא מופיע בחלום והוא אמר לי שכן, "לרב הקהילה הוא הופיע פעמיים בחלום, אבל לי הוא מופיע בכל לילה".

פניתי לחוקרי היהדות והם בעבודה אינטנסיבית הצליחו תוך זמן קצר להגיע לנתונים המוכיחים שהאדם שנפטר היה יהודי משני הצדדים, מצד אימו ומצד אביו.

העברנו את הדברים לחברו ווידינו עם בית הדין שהוא

מוכרז כיהודי ומועבר לקבר יהודי.

אז להיות יהודי זה לא משהו של מה בכך...

אסיים ואומר שלעיתים יש לנו נטייה (שהייתה קיימת גם אז) להגיד על עולי ברית המועצות "הגויים האלו". אז אני למדתי שרוב העולים בשנות התשעים אינם גויים, אלא רובם יהודים שלעיתים שמרו על יהדותם בתנאים בלתי נתפסים. אני מודה לבורא עולם שזיכני להיות חלק מפרויקט חשוב זה שבשנים האחרונות בעזרת הבית היהודי הפך להיות פרויקט משותף עם משרד רוה"מ. ואני מתפלל שאהיה שליח טוב.

בין השורות

שעון קיץ | אסנת ניר

למזלכם, אני פיתחתי שיטה בדוקה נגד התסמונת המכונה שעון-קיץ-ילדים-עדי-עשר ואנצל את הבמה לחלוק איתכם כמה מסודות השיטה:

● איך (לא) יודעים כשבא אביב - השאירו על המיטות את שמיכות הפוך, השאירו בארונות את בגדי החורף, הפעילו את המזגן נון-סטופ על שלוש מעלות מתחת לאפס, או במילים אחרות: התכחשו לבואו של הקיץ. הקפידו לצייד את הילדים לכל מקום במטרייה של בוב הבנאי כי "אמרו בחדשות שהיום הולך להיות סוער". הכינו מרקם לארוחת ערב ותזכירו לפחות פעמיים בשבוע שעדיין לא הגיעו פופאייסים למרכולית. וכתוצאה מכל הנ"ל סרבו בתוקף לכל אפשרות לצאת לגן המשחקים הסמוך בטענה שקפוא בחוץ והמתקנים בטח נשארו רטובים מהגשם שירד בלילה.

● (אל) תתנו לשמש לעלות, לבוקר להאיר - החשיכו את הבית. הוציאו את המסקנטייפים שנשארו לכם ממלחמת המפרץ (ולמי שלא נשארו - לכו לקנות מהר, על כל צרה שלא תבוא) ותלו בעזרתם אלכד שחור על כל החלונות. אמרו לילדים שזה בשביל שלא תחדור רוח קרה פנימה. כבו אורות, מנורות שולחן, מסכי מחשב, פלאפונים, שעונים דיגיטליים, צמיד סטיק לייט וכל דבר שעלול לשלוח אלומת אור לתוך הבית.

● לילה טוב ירח - ברגע שהילדים חוזרים מהגן ומבית הספר, אל תתמהמהו אלא התחילו ישר בסדר ערב. בקשו מהם להניח את התיקים בחדר ומייד למקלחות, כי כבר ממש מאוחר. אם עשיתם טעות של מתחילים ולימדתם את ילדיכם לקרוא שעון - הזיזו את כל השעונים בבית שעתיים קדימה, תקתקו ארוחת ערב ויאללה סיפור לילה טוב ושמע ישראל.

ואם כל זה לא עובד - מזמינה אתכם להצטרף אליי בפעילות הספורטיבית הייחודית לשעון קיץ: ריצה אחרי שני זוגות אופניים תוך דחיפות בימבה קלות במסלול מגן הדשא לגן הטרקטור בכל ערב בין השעה שמונה לתשע בערב. נתראה!

בשעה טובה הגיע לאזורנו שעון הקיץ, רק חבל שהפעם הוא שכח להביא גם את הקיץ יחד איתו. כן, כן, זה נורא נחמד שמחשיך בחוץ בתשע בערב, אז הילדים רוצים להישאר לשחק בגינה עד שמונה וחצי לפחות. אבל בחוץ יורד גשם, הטמפרטורה נושקת לאפס, ואת מוצאת את עצמך על ספסל רעוע בגן הטרקטור עטופה בחרמונית ומעיל ניילון ומתגעגעת כל כך לחורף, שהיה חמים ונעים וכל יום החשיך בחמש.

העניין המאתגר בשעון קיץ הוא שהוא כולל תופעה ייחודית הנקראת "שבתות קיץ". שבתות שנכנסות בשבע בערב (אך באורח פלא לא מוסיפות ולו דקה אחת נוספת ליום שיש שמש ששאר עציבני ולחוצץ) ויוצאות בצאת הכוכבים או בצאת הנשמה, מה שמגיע מאוחר יותר. שבת קיץ היא תופעה ניסית המתרחשת אחת לשבוע בימי הקרירים של שעון הקיץ. בשבת כזו גם אם מילאתם את תפקידכם כצופים מושבעים של "סופר נני" ושיחקתם עם הילדים שעתיים בבוקר במשחקי קופסא, התייצבתם איתם בשמונה וחצי לתפילת שחרית, כולל תפילת ילדים, כולל ימלוח, בתום התפילה שמתם את פעמיכם לכיוון שיעורי הילדים והקפדתם לאסוף ממתק אחד לפחות מכל אחד מהם, מייד משם רצתם לקידוש של שעה על הדשא הרטוב בגן הטרקטור, אכלתם סעודת שבת עשירת מנות שכללה את כל השירים שאספו הילדים היקרים במחברת קבלת שבת במהלך כל ימי שיש מתחילת הגן (ועכשיו כבר שבועות) שארכה ארבע שעות ועשיתם טיול בימבות על הטיילת עד אלון שבות ובחזרה עם עצירה בכל נקודות התצפית שבדרך, עדיין כשתגיעו הביתה עייפים אך מרוצים תגלו ש... יש עוד שבע שעות לצאת שבת! ממש כמו נס חנוכה כשהשמן הספיק לשמונה ימים, בשבת קיץ הזמן מספיק לשמונה שנים. ואחרי שעה כשהילדים חוזרים מהחצר ואומרים שעדיין לא הצליחו למצוא שלושה כוכבים, אתם מבינים למה התכוון הסופר צ'ינגיס אייטמטוב בספרו הנפלא "והיום איננו כלה".

לכל אדם יש פסוק בתורה, שמתחיל באות הראשונה של שמו ונגמר באות האחרונה. לכל אדם יש מקום בתנ"ך, בין כל האותיות והפרשות, והאיסורים והמצוות, והסיפורים וההחמצות ורגעי השיא - שבו הוא מוצא רגע להניח את הרגל, את הלב. שבו הוא מוצא חיבור. לא תמיד יש שם אות ראשונה ואחרונה של שמו, אלא משהו שמנצנץ מבין הפסוקים וקורא לו. לכבוד חג מתן תורה אנשי ראש צורים מספרים על סיפור או פסוק בתורה שהם אוהבים במיוחד.

הרב ורדי:

כבר קרוב ל-40 שנה שיש לי פרק שלי בתהילים, שאליו אני חוזר בזמנים של קושי ומצוקה. הרבה פעמים זה כשאני עומד ליד הכותל.

הפרק הוא פרק קב בתהילים שמתחיל במילים: תפילה לעני כי יעטוף.

כשאני מגיע אל הפסוק "שְׁקֵדְתִּי וְאֶהְיֶה כְּצֹפֹר בֹּדֵד עַל גֵּג" (פסוק ח), אני חוזר עליו כמה פעמים, שוב ושוב, עד שאני מרגיש שהוא נכנס פנימה ומקפל בתוכו את מה שעובר עלי. אני מתערבב עם דוד המלך במסע הביוגרפי שלו, עם התהומות שעברו עליו ושמהם הוא הצליח לייצר את הדימוי הזה שתמיד מעורר אצלי צמרמורת. ואז אני ממשיך עם הפרק ומגיע ל-"וְאֵתָהּ ה' לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְזִכְרָךְ לְדֹר וָדֹר: אֵתָהּ תִּקּוּם תִּרְחֹם צִיּוֹן כִּי עַתָּה לְחַנְּנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד" (פסוקים יג-יד), וכו'.

ועם דוד האיש והמלך והפסוקים הסוגרים את הפרק אני יכול להרחיב את המבט, והכול נכנס לפרופורציות, הפרטי והכללי והמקום שלי בעולם.

זה פרק שאני שומר למצבים מיוחדים שהם ממש קשים. וכשאני חוזר אליו כבר מרוכזים בו כל הרגעים הקשים שעברו עלי. המצבים שבהם הייתי בתחתית הבור - ובכל זאת הנה אני כאן, חי וקיים.

עדינה מישור:

כשנתבקשתי לכתוב על סיפור מהתורה, מייד קפץ לי סיפור שכולנו מכירים היטב, עקידת יצחק. ובאופן ספציפי הפסוקים להלן: "וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הֲנִנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאִיהָ הִשָּׂה לְעֹלָה: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה לּוֹ הֵשֶׁה לְעֹלָה בְנִי וְיִלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו" (בראשית כב, ז-ח). הרבה מדברים על הניסיון הגדול שאברהם עמד בו, כמה היה מוכן להקריב מתוך אמונתו ואהבתו לה'. אך לא לזה ארצה להתייחס (למען האמת זה קצת מלחיץ אותי). מה שתמיד תפס אותי הוא הרגע העוצמתי והמרגש כל כך בין אב לבנו בשני פסוקים קצרים אלו. גם "אבא" מופיע פעמיים וגם "בן" מופיע פעמיים בשני הפסוקים. ולפני ואחרי כתוב "וילכו שניהם יחדיו". כלומר ברגע זה של כאב, שלא ניתן לדמיין, שבו אב צריך להרוג את בנו ויצחק מתחיל לגשש ואולי לחשוד - אברהם

לא התכנס בתוך עצמו, לא התרחק מיצחק פיזית או רגשית, שזו אולי התגובה הכי טבעית ואנושית, אלא להפך - היה לגמרי איתו, להרגיע, בלי לסגת או להתגונן. ויצחק, כתגובה, ממשיך ללכת עם אביו יחדיו.

להבדיל, וברוח קלילה הרבה יותר, אני זוכרת שכשגמלנו את אחת מהבנות שלנו מבקבוק בלילה זה היה כמו לקרוע ממנה את מה שיקר לה מכול, הרגיש כמו "קריז" של מכור הנגמל מסמים, חוויה שבה אני יודעת שאני עושה את הדבר הנכון אך בדרך גורמת לבת שלי סבל גדול (סליחה על הדרמטיות, אבל זה היה דרמטי). ואחד האתגרים הגדולים ביותר היה להיות איתה ממש בתוך זה. לא להיכנע או לוותר. גם לא להתעצבן או להשאיר אותה לבד עם הבכי. להיות איתה בסבל ולתת בה אמון שהיא תצליח לגבור על הקושי ושיהיה בסדר. וככל שהילדים גדלים והבעיות נהיות גדולות יותר, אני חושבת שאחד האתגרים הגדולים שלנו כהורים זה באמת להיות עם הילד שלנו כשהוא סובל או עובר איזה שהוא קושי. הנטייה הטבעית היא להתרחק מכאב ילדינו, הרי איזה הורה רוצה להרגיש את הסבל של ילדו. ואז יש הרבה הכחשה, התרחקות, ויתור, כעס, חוסר תשומת לב... כשבעצם מה שמאפשר לילד להמשיך ללכת, למרות הפחד והכאב, זה שאנחנו הולכים איתו יחדיו.

יונדב נוימן:

"כשאחד צועק להשם יתברך אומרים לו ליסע, כמו שכתוב מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו". כך כותב רבי נחמן בתורה קצ"ה מליקוטי מוהר"ן, ומתמצת למשפט מזוהר אחד את אחת הסצנות האהובות עלי בתורה. בני ישראל עומדים נבוכים על שפת הים, הם ימים ספורים בלבד לאחר יציאת מצרים וכבר אמונתם עומדת למבחן. המצרים מתקרבים מחד גיסא והים מאידך גיסא, ובני ישראל עוברים בבת אחת מ"יוצאים ביד רמה" ל"ויראו מאד ויצעקו", הלא הם עדיין עבדי המצרים ועוד רבות יעבור עליהם עד שישתחררו מכבלי מצרים לחלוטין. בצר להם מפנים בני ישראל את כל המטען הזה למשה שמצידו עושה את הדבר היחידי שעוד נותר לעשותו, צועק להשם. ואז מגיע הפסוק המופלא הזה: ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. ואומר הזוהר הקדוש על הפסוק: בעתיקא תליא מילתא, ללמדך שסודות גדולים

טמונים כאן, בדרמה הקטנה שלפני אחד הניסים הגדולים שאירעו לעם ישראל. וזה שיעור ראשון למשה בתור מנהיג ולבני ישראל בתור עם. לפעמים אנחנו נמצאים במצוקה, המצב נראה בלתי פתיר, בצר לנו אנו פונים לכל כיוון אפשרי ושום דבר לא עוזר, אך כשאנחנו צועקים בסוף באמת להשם יתברך מתברר שכל שהיינו צריכים לעשות מלכתחילה - הוא פשוט להתחיל ללכת.

מיכה פרנקנבורג:

כי הלבבות לה' המה, לכל אשר יחפוץ יטה אותם. אחרי עשרות שנים של סכסוך משפחתי מר ונמהר, של שנאה עצורה מתעצמת, מתכונן יעקב לפגישה עם אחיו, עם עשו. התכנון מוקדם וכולל הכנה בכל החזיתות: הכנת עצמו (מלחמה), הכנת הצד השני (דורון) ופנייה לה' (תפילה). יעקב מממש את כל שלבי ההכנה וניגש בסיומם לאחיו בשבע השתחויות. לא ברור לאיזה מחלקי ההכנה שייכת אותה גישה מכוננת של יעקב לעשו, האם מדובר בסיום ההיערכות למלחמה, בהשלמת מתן הדורון או שמא בתום התפילה. ייתכן שמדובר בשילוב של כל חלקי ההכנה כולם, שהתנקזו לאותה גישה נרגשת, עמוסת ההשתחויות, שבסיומה רץ עשו לעבר אחיו, מחבקו, נופל על צוואריו, מנשקו, ויבכו.

יעקב מצליח להטות את ליבו של אחיו ולמוטט את חומות הפרידה הכעס והשנאה שתפחו וגברו עם השנים. סוד הצלחתו של יעקב נעוץ בהכנה המשולבת, המשולשת, המושכלת שהוא עשה; שלו, של הצד השני, וכמובן באמצעות תפילה לה'.

על כך אומר הרמב"ן: "כי הלבבות לה' המה, לכל אשר יחפוץ יטה אותם" (הרמב"ן על בראשית לב, ח). משפט מדהים ועוצמתי, שאפשר לקחת לכל מיני מקומות. אצלנו לדוגמה, הוא עיטר את ההזמנה לחתונה.

שרון גרין:

"וַאֲתַחֲנֶן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר... אֶעֱבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, הֲהִיא טוֹבָה מִזֶּה וְהִלְכֵנּוּ" (דברים ג, כג, כה).

פסוקים אלו גורמים לי בכל שנה להרגיש עצב עמוק. הזדהות בכאבו של משה רבנו, גדול הנביאים. הכמיהה לארץ ישראל. הידיעה שמקומו, ייעודו וביתו בארץ שמעולם לא דרך בה ולעולם לא ידרוך בה. הידיעה שיש גזר דין ובכל זאת "ואתחנן", שוב לבקש, לא לוותר, כי הרצון כה עז שהמחשבה שלא להגיע בלתי אפשרית.

והתשובה וההשלמה וההמשך - להמשיך להנהיג, לבחור מחליף, להישאר מאמין ונאמן.

את העצב הזה הרגשתי במלוא העוצמה כשעמדתי על הר נבו. פה עמד משה, והארץ המובטחת כל כך קרובה וכל כך רחוקה.

כי בסיפורו של משה טמון סיפורם של יהודים רבים בדורות רבים. הכמיהה, הידיעה, התחנן וגם התשובה, ההשלמה והמשך האמונה.

לא מובנת מאליה הזכות שיש לדור שלנו. זכינו ואנו זוכים יום יום במה שמשה רבנו לא זכה בו. לא מובן מאלינו שאנחנו עומדים בהר הטוב הזה ומסתכלים מכאן לעבר הר נבו. שלא נשכח לרגע שבזכות הזאת טמונה חובה - לשמור על ארצנו, לשמור על עמנו, להקדיש את חיינו לקדש שם שמיים בעולם, להמשיך להאמין ולהודות בכל הטוב שהקב"ה מרעיף עלינו.

שמוליק דרורי:

אחד הטרמפיסטים שהתארחו ברכבי הכיריני וסיפר לי "לפני ארבעים שנה למדתי אצל דודתך דְּבָרָה בכיתה א. מאז אני מתארח בשמחות של נכדיה, שם גם נפגשנו, אתה נזכר?". דודתי דְּבָרָה לימדה כיתות א במשך יותר משלושים שנה. פעם התאפשר לי להתאכזב שהרב ישראל מאיר לאו לא זכר שלמד אצלה, כפי שהיא סיפרה בגאווה. סיפרתי לטרמפיסט על דְּבָרָה מינקת רבקה הנזכרת כמתנת האם (והאח לבן):

"וַיִּשְׁלַח אֶת רַבֶּקָּה אֶחָתָם וְאֶת מִיִּנְקָתָהּ וְאֶת עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת אֲנָשָׁיו" (בראשית כד, נט).

עברו כמאה וחמישים שנה שבהם המינקת מלווה את רַבֶּקָּה, את בנה האהוב יעקב, וגם את בניו בחרן ובשובם לכנען, ועדיין היא לא נודעה בשמה.

עד ש... "וַתָּמָת דְּבָרָה מִיִּנְקַת רַבֶּקָּה, וַתִּקְבֹּר מִתַּחַת לְבֵית אֶל תַּחַת הָאֵלֹנִי; וַיִּקְרָא שְׁמוֹ, אֵלֹנֶן בְּכוֹת" (בראשית לה, ח). לכבודה כתבתי הצעת הספד שיאמר יעקב אבינו על קברה. אולי רבות ממחנכות הגיל הרך אינן זוכות להכרה הראויה להן. לעיתים הן הן המשפיעות הגדולות על התפתחותנו, כמו שדבורה המינקת חניכה את רבקה אימנו לגדול כנערת חסד בבית לבן בחרן.

עומר סלע:

"וַאֲהַבְתָּ לְרַעְיָךְ כָּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח).

פעמים רבות כשאנו מתעסקים בפסוק הזה אנו מתרכזים במילים "לרעך" או "כמוך", אני חושב שליבו של הפסוק היא המילה הראשונה: "ואהבת".

האהבה היא כה חשובה, עד שבתפילה היא עוטפת את הביטוי המרכזי של קבלת עול מלכות שמיים: "שמע ישראל..." - לפנינו יש הבוחר בעמו ישראל באהבה, ולאחריו יש ואהבת את ה' אלוהיך.

רק מתוך אהבה אפשר להגיע לקבלת עול מלכות שמיים. אנחנו חייבים להתרכז באהבה - להוריד את הביקורת העצמית ואת השיפוטיות, ולראות ולקבל את עצמנו באהבה. ומתוך האהבה לעצמנו נוכל לאהוב את הרע ואז גם את ה'.

עוד חודש הגיע לסימו, עוד חודש עומד להתחיל,
חודש גרוש בפעילויות ואירועים, אז בואו נתחיל...

חזרנו מפסח מעט עייפים אך מאוד מרוצים,
מוכנים ומזומנים לקראת הימים הגדולים הבאים -
ימים של עצב ושמחה,
ימי אובדן וצמיחה.
יום השואה, יום הזיכרון ויום העצמאות,
בכל הטקסים לקחתם חלק, עברתם ללא לאות,
הדגלנות וכמוה כל שאר הריקודים,
כולם היו מושקעים ויפים, כולם היו כל כך מוצלחים!
אחרי כל כך הרבה חזרות והופעה מדהימה,
התמלאנו כולנו גאווה, הלב החסיר עוד פעימה...

ואחרי כל הימים הללו אנחנו כלל לא נרגעים
ובשבת תנועה, יומולדת 89 לבני עקיבא חוגגים,
במשחק סטרטגו מטורף וסעודה שלישית סניפית,
בשירים והצגה, האווירה לגמרי חגיגית!
ובין לבין נזכיר עוד פרט חשוב,
גם בשנה הבאה נזכה לקומנונרית ביישוב.
הלל אלגרבל קוראים לה והיא מיד בנימין,
היא לגמרי נחמדה ובעז"ה תהיה לנו טובה,
תתחילו כבר להזמין!
והאירועים, כמו שאמרנו, לא פוסקים,
יש עוד לילה מיוחד שלא כל כך מהר שוכחים...
ל"ג בעומר הגיע וכולנו סביב המדורה,

בשירים וסיפורים, החגיגה בכלל לא נגמרה!
המרשמלו כבר צלוי ותפוח האדמה גם הוא מוכן,
כל מי שחפץ באוכל ואווירה - לגמרי מוזמן!

ועוד חגיגה אחת, שנייה לפני שמסיימים,
יש עיר אחת שאת שחרורה אנחנו מציינים.
חמישים ואחת שנה שירושלים בידינו,
בכל רחובותיה ושכונותיה מהלכות רגלינו
בחופשיות שכזו, כאילו ברור זה מאליו,
ובכל זאת מודעים לזכות הגדולה
שלה אנו זוכים בימינו, עכשיו.
ומתוך הרצון לחוש את זו הזכות, את זו ההווה,
יצאנו לרחובה של עיר, אל ירושלים הבנויה!
רצנו מן השוק אל הדוידקה ובין כל הכיכרות,
פתרנו חידות, ביצענו משימות, צברנו חוויות,
ולבסוף גם התפנקנו בארוחת ערב מלכותית,
ושבנו הביתה בשלום ובאווירה עוצמתית!

וזהו לחודש זה, חודש עמוס בחוויות,
וכעת נביט קדימה, אל המחכה לנו, אל הבאות -
היכוננו כולכם לשבת הסניפית,
הפרטים עוד לא כולם סגורים אך נעדכן אתכם סופית.
ובכלל זה לא משנה, גם ככה כולם יוצאים,
אין אחד שמברז - אנחנו פשוט לא מסכימים!

מחכים לכם תמיד תמיד!

